

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VÝCVIKOVÉ TECHNIKY STŘELECKÉ PŘÍPRAVY POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Autor práce: Pavel Netolický, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: pplk. Mgr. Antonín Tesárek

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2014

P r o h l a š u j i, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby moje práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Na tomto místě bych velmi rád poděkoval za poskytnutí cenných rad a za pomoc při zpracování tématu vedoucímu své bakalářské práce pplk. Mgr. Antonínu Tesárkovi, současným i bývalým kolegům zabývajících se touto problematikou.

ABSTRAKT

NETOLICKÝ, P., *Výcvikové techniky střelecké přípravy Policie České republiky: Bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2014. 77 s. Vedoucí bakalářské práce: pplk. Mgr. Antonín Tesárek

Klíčová slova: bojová střelba, dlouhá zbraň, krátká zbraň, útvary policie, střelecký instruktor, střelecký výcvik, zákrok

Bakalářská práce je zaměřena na popis jednotlivých střeleckých technik využívaných při střeleckém výcviku u útvarů Krajského ředitelství hlavního města Prahy. Práce se dále zabývá možnostmi těchto útvarů v rámci jejich výcviku a směřuje k odpovědi na otázku, zda tento výcvik nejlépe připravuje jejich příslušníky na současnou realitu použití zbraně ve služebním zákroku a zamýšlí se nad jeho dalším zlepšením za pomoci nejmodernějších metod střeleckého výcviku. Touto problematikou se zabývá také druhý oddíl empirické části. První oddíl empirické části se zabývá pohledem příslušníků jednotlivých útvarů policie Krajského ředitelství hlavního města Prahy na střelecký výcvik. V závěru je přidán osobní názor na možný rozvoj této problematiky v přípravě příslušníků Policie České republiky, a to především na KŘP hl. m. Prahy.

ABSTRACT

NETOLICKÝ, P., *Shooting Education and Training in the Police Forces of the Czech Republic*: Bachelors thesis. České Budějovice. The College of European and Regional Studies. 2014. 77 p. Supervisor: pplk. Mgr. Antonín Tesárek

Keywords: combat shooting, long gun, handgun, police departments, shooting instructor, shooting practice, action

The thesis is focused on the description of the shooting techniques used during shooting training at the departments of the Regional Directorate of the City of Prague. The paper focuses on the potential of these units within their training and seeks to answer the question whether this training best prepares their members on the current reality of using a weapon in the service procedure and considers the further improvements of the latest methods of shooting training. This issue is also dealt with in the second section of the empirical part. The first section of the empirical part deals with the view of police officers of the Regional Directorate of the City of Prague to the shooting training. In conclusion, there is added personal opinion on the possible development of this issue in the preparation of the Police of the Czech Republic, mainly in the Capital Regional Police Headquarters of Prague.

OBSAH

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
2 TEORETICKÁ ANALÝZA PROBLÉMU	12
2.1 Právní úprava použití zbraně u PČR	12
2.2 První střelecký výcvik	15
2.2.1 Kurz na zbraň	15
2.2.2 Základní odborná příprava	16
2.3 Rozdělení skupin pro profesní přípravu	16
2.4 Útvary KŘP hl. m. Prahy.....	17
2.5 Výzbroj útvarů.....	19
2.5.1 Munice používaná u KŘP. hl. m. Prahy.....	21
2.5.2 Střelnice KŘP hl. m. Prahy	22
2.6 Základní střelecké techniky výcviku	22
2.6.1 Příprava zbraně do služby	24
2.6.2 Úchop zbraně	25
2.6.3 Střelecký postoj	26
2.6.4 Identifikace cíle a jeho vzdálenosti	27
2.6.5 Taseň zbraně a zapíchnutí na cíl	27
2.6.6 Práce prstu na spoušti.....	29
2.6.7 Režimy střelby	30
2.6.8 Přebití zbraně	31
2.6.9 Odstraňování závad.....	32
2.6.10 Střelba za pohybu	34
2.6.11 Střelba zpoza krytu.....	35
2.6.12 Kontrola okolí	36
2.6.13 Komunikace při střelbě	36
2.7 Boj na krátkou vzdálenost	37
2.8 Střelba za nestandardních podmínek	38
2.8.1 Střelba za snížené viditelnosti.....	38

2.8.2	Střelba z vynucených pozic.....	39
2.9	Výcvik pomocí FX Suminition	40
2.10	Výcvik mimo PČR	43
2.10.1	Výcvik na střelnicích.....	43
2.10.2	Výcvik u soukromých subjektů.....	43
2.10.3	Střelecké závody	44
3	DOTAZNÍK.....	45
3.1	Cíle dotazníku.....	45
3.2	Užité metody	46
3.3	Charakteristika respondentů	47
3.4	Vyhodnocení	47
3.5	Volné odpovědi	51
3.6	Závěr dotazníku	52
4	ŘÍZENÝ ROZHOVOR	53
4.1	První rozhovor.....	53
4.2	Druhý rozhovor	56
4.3	Třetí rozhovor.....	58
	ZÁVĚR.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	65
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

Na použití zbraně příslušníkem policie České republiky jsou kladeny ty nejvyšší možné požadavky, vzhledem k tomu, že se jedná o nejdůraznější prostředek, kterým lze zasáhnout do práv a svobod občanů České republiky. Pro policistu to znamená být zcela kompetentní, jak ve schopnosti svou služební zbraň použít dle platné právní legislativy České republiky, tak i schopnost ji vůbec použít. To znamená, aby byl policista schopen použít služební zbraň při zákroku tak, že ji použije v rámci platných právních předpisů a přitom bude šetřit co nejvíce život osoby, proti které vede zákrok, a přitom nesmí ohrozit život a zdraví nezúčastněných osob. Jakékoliv pochybení při použití služební zbraně může mít fatální následky. Z těchto důvodů je nezbytné, aby policisté své zbraně dokonale ovládali a byli je schopni bezpečně použít. K tomuto slouží střelecká příprava.

Střelecká příprava příslušníky policie nejenom učí správným návykům a dovednostem při použití služební zbraně, ale také pomáhá rozvíjet schopnosti k řešení těchto stresujících událostí. Vypjaté zákroky za použití služební zbraně jsou nanejvýše stresující, neboť při nich může dojít ke zranění či usmrcení samotného policisty nebo dalších osob. Policista se při jejich řešení vystavuje možnému trestnímu stíhání, a proto musí být v použití zbraně stoprocentní.

Při služebních zákrocích, kdy je policista nucen použít zbraň, má většinou jen desetiny sekundy na vyhodnocení okolností a k rozhodnutí použít zbraně s jejich nezvratnými následky, kdy v takových okamžicích platí, že vystřelenou střelu už nelze vrátit. V těchto chvílích se policista uchyluje ke svému výcviku, který mu napomáhá takové situace řešit. Proto platí, že střelecký výcvik musí být veden zkušenými instruktory, kteří jsou schopni policistu na takové situace připravit nejenom co do schopnosti použít zbraň, ale musí být schopni policistu připravit i na psychickou zátěž spojenou s rozhodnutím zbraň použít.

Střelecká příprava u policie došla v posledních desetiletích značnou proměnou proti dřívějším letům. V dnešní době jsou do ní začleňovány poznatky a techniky z moderních střeleckých systémů doslova z celého světa. Jako v každém odvětví dochází i ve výcviku střeleckých technik k modernizaci, a to z důvodů získávání poznatků z reálných zákroků za použití zbraně jednak z policejní praxe, ale i ze zákroků dalších ozbrojených sborů. Dalším přínosem k výcviku policistů se staly zkušenosti

z moderních akčních střeleckých závodních disciplín. Dříve přehlížené techniky jako jsou reset spouště, rytmus střelby a další, které byly brány za vysokou školu praktické střelby, jsou již dnes součástí standardního policejního výcviku. Všechny tyto poznatky jsou přebírány a upraveny pro potřeby policie, kdy slouží k přípravě policistů na zvládnání jejich nelehkých služebních povinností.

Další potřeby rozvoje střeleckého výcviku vycházejí z potřeby čelit dnešním hrozbám ve světě, ať již se jedná o terorismus, brutalitu pachatelů trestné činnosti a rozrůstající se fenomén aktivních střelců útočících na veřejných místech jako jsou školy, kina a další veřejná prostranství. Vedení policie na tyto možné hrozby zareagovala zařazením dlouhých zbraní (samopaly Heckler & Koch MP5 A5) jak do střelecké přípravy, tak i jejich zařazením do služby u běžných organizačních článků policie.

Střelecký výcvik policistů je svým rozsahem a potřebami nejnákladnější a nejsložitější součástí výcviku. Do tohoto výcviku je potřeba investovat nemalé finanční náklady, které jsou spojeny se spotřebou střeliva, terčů, vlastnictvím nebo pronájmem střelnice a také rozvíjením střeleckých dovedností instruktorů. Nedílnou součástí střeleckého výcviku je přístup policistů k střelecké přípravě. Jejich nasazení při výcviku se odráží v chuti se v tomto odvětví policejní přípravy soustavně procvičovat, přejímat nové techniky, prohlubovat a zdokonalovat svoje dovednosti, protože možná to jednou někomu zachrání život.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je poskytnout ucelený pohled na problematiku střelecké přípravy u Policie České republiky s důrazem na porovnání metod střelecké přípravy na útvarech Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, jmenovitě na Pohotovostní motorizované jednotce Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Zásahové jednotce Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy a na dalších organizačních člancích spadající pod Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy. Zhodnotit metody střeleckého výcviku, upozornit na jejich odlišnosti a navrhnout možná řešení s ohledem na výstupy z empirické části.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to na část teoretickou a empirickou. V teoretické části práce budou představeny útvary Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen KŘP hl. m. Prahy), jejichž střeleckým výcvikem se tato práce zabývá. Dále budou vymezeny základní pojmy k dané problematice se zvláštním důrazem na popis základních střeleckých technik pro různé typy zbraní a jejich aplikace u jednotlivých útvarů.

Empirická část bakalářské práce bude složena z výstupu dotazníků a z řízených rozhovorů se střeleckými instruktory Policie České republiky. Dotazník byl realizován na Pohotovostní motorizované jednotce Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen PMJ), Zásahové jednotce KŘP hl. m. Prahy (dále jen ZJ) a organizačních člancích KŘP hl. m. Prahy, jmenovitě Místních odděleních policie KŘP hl. m. Prahy (dále jen MOP), Oddělení hlídkové služby (dále jen OHS) a Služba kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV). Dotazník je zaměřen na výzkum názorů příslušníků těchto útvarů na kvalitu střeleckého výcviku, možnosti pro jeho zlepšení a na jeho přínos do jejich policejní praxe.

Řízený rozhovor bude proveden s instruktory služební přípravy, kteří zajišťují střelecký výcvik na uvedených útvarech KŘP hl. m. Prahy. Pro účely práce byl proveden řízený rozhovor s instruktorem Školního policejního střediska hl. m. Prahy a instruktorem Zásahové jednotky KŘP hl. m. Prahy. Tito instruktoři služební přípravy mají dlouhodobou zkušenost se střeleckým výcvikem příslušníků svých útvarů. Pro porovnání byl proveden řízený rozhovor s instruktorem Pohotovostní motorizované

jednotky KŘP hl. m. Prahy, který patří k novým instruktorským kádrům u Policie České republiky.

V závěru budou shrnuty podstatné informace z celé práce a vyjádření osobního názoru autora.

Tato bakalářská práce byla zpracována studiem a komparací české i zahraniční literatury a na základě vlastních zkušeností autora nabytých ve výkonu služby u Policie České republiky.

2 TEORETICKÁ ANALÝZA PROBLÉMU

2.1 Právní úprava použití zbraně u PČR

Použití zbraně je nejdůležitějším a do práv jiné osoby nejvážněji zasahujícím prostředkem, který má policista k dispozici.¹ Policisté České republiky se primárně řídí při použití zbraně v služebním zákroku Zákonem o policii České republiky č. 273/2008 Sb. Znění tohoto zákona upravuje oprávnění, dále ukládá povinnosti a omezení při použití služební zbraně.

- Znění odstavce 1 § 56 zákona č. 273/2008 Sb. upravuje, kdy policista je oprávněn použít zbraň:
 - a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi (krajní nouzi, nutnou obranu definují §§ 28 a 29 Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.),
 - b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,
 - c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,
 - d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,
 - e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,
 - f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví,
 - g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo
 - h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.²

Odstavec 2 §56 zákona č. 273/2008 Sb., určuje kdy je možné použití služební zbraně. V souladu s odstavcem 2 je použití zbraně možné za podmínky, že by užití

¹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2009. s 185.

² Česko. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, *Sbírka zákonů České republiky*, 2008. s 4099.

donucovacího prostředku bylo zřejmě neúčinné. To znamená, že policista může použít zbraň (střílet) mimo případů, kdy je použita jako donucovací prostředek dle „Zákona o Policii“ (hrozba namířenou střelnou zbraní, úder střelnou zbraní, varovný výstřel) a to za předpokladu, že by bylo použití některého z donucovacích prostředků uvedených v Zákonu o policii, zřejmě neúčinné. Přesto platí, že použití donucovacího prostředku není zákonným předpokladem použití zbraně. Toto ustanovení je pro policisty velmi zásadní, při špatném rozhodnutí policisty může být vyhodnoceno použití zbraně jako neoprávněné se všemi důsledky pro policistu.³

Odstavec 3 § 56 zákona č. 273/2008 Sb., uvádí, že před použitím zbraně je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, a to s výstrahou, že bude použito zbraně. Výzva s výstrahou dle ustanovení tohoto odstavce se nepoužívá proti zvířeti, motorovému vozidlu a v případě, že již byla použita v rámci předcházejících donucovacích prostředků. Použití výzvy není povinné. V odstavci 3 jsou uvedeny důvody, kdy od výzvy s výstrahou lze opustit, a to v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.⁴ Pokud zakročující policista použije výzvu s výstrahou, je znění výzvy na jeho uvážení. Policista by měl dát osobě dostatek času na výzvu reagovat.

Odstavec 4 § 56 zákona č. 273/2008 Sb., ukládá povinnost policisty při použití zbraně, a to dbát nutné opatrnosti, zejména neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.⁵ Povinnost, co nejvíce šetřit zdraví osob, proti kterým policista zakročuje (vyjma přímého ohrožení na životě své osoby nebo dalších osob), policistovi ukládá nemířit na životně důležité orgány, přičemž se tato zásada rozchází s jeho výcvikem, při kterém se právě učí střílet na vitální zóny lidského těla, kde jsou právě tyto orgány umístěny (střed lidského těla, hlava), z důvodu zastavovacích účinků takové střelby a vyloučení možného zásahu nezúčastněné osoby.

Odstavec 5 § 56 zákona č. 273/2008 Sb., upravuje pojem zbraň pro potřeby ustanovení tohoto zákona.

- Znění § 57 zákona č. 273/2008 Sb. upravuje povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně:

³ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2009. s. 189.

⁴ Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, *Sbírka zákonů České republiky*, 2008. s 4099.

⁵ Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, *Sbírka zákonů České republiky*, 2008. s 4099.

Odstavec 1 § 57 ustanovuje povinnost pro policistu po použití zbraně (střelbu na osobu), při kterém došlo ke zranění osoby. Ihned jakmile to okolnosti dovolí je povinen poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit neodkladné úkony nebo jiná opatření, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.⁶ Běžný hlídkový policista prochází komplexní zdravotní přípravou pouze v základní odborné přípravě, kdy o proti příslušníkům speciálních jednotek policie (ZJ, Útvaru rychlého nasazení, atd.), není další výcvik v této oblasti profesní přípravy zařazen, čímž veškeré vzdělávání a výcvik zůstává na policistovi.

V odstavci 2 § 57 zákona č. 273/2008 Sb., je uložena povinnost policistovi po zákroku, při kterém bylo použito zbraně a její použití, bezodkladně ohlásit svému nadřízenému. V praxi to znamená, že prostřednictvím radiostanice informuje operačního důstojníka, který vyrozumí další výkonné složky a přímé nadřízené policisty. Dále je policista povinen sepsat úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku použití služební zbraně.⁷ Vzhledem k povaze a možným důsledkům použití zbraně, je policista oprávněn požádat o lékařskou pomoc, která mu musí být poskytnuta. Pokud o takovou pomoc požádá, je úřední záznam o zákroku sepsán až po lékařském uschopnění policisty.

Odstavec 3 § 57 zákona č. 273/2008 Sb., ukládá povinnost vedoucímu policejního útvaru vyrozumět bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce o zranění nebo usmrcení osoby anebo o škodě nikoli nepatrné, tímto se rozumí dle trestního práva škoda přesahující 5000 Kč,- způsobených použitím zbraně.⁸

- Znění § 58 zákona č. 273/2008 Sb., ustanovuje pro policisty zvláštní omezení, při použití zbraně:

Ustanovení odstavce 1 § 58 zákona č. 273/2008 Sb., výslovně kategorizuje skupiny osob, proti nimž se nesmí až na výjimky při služebním zákroku použít zbraň ani jiné donucovací prostředky (jedná se o zjevně těhotné ženy, osoby zjevně vyššího věku, osoby se zjevnou tělesnou vadou či chorobou nebo osoby zjevně mladší 15 let). Policista přihlíží při posuzování k fyzickému vzhledu osoby, k jejímu stavu, atd.. Výjimku z tohoto tvoří případy, kdy útok takové osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví policisty anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda, tímto se rozumí dle

⁶ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993. s71.

⁷ Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, *Sbírka zákonů České republiky*, 2008. s 4100.

⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2009. s. 192.

trestního práva škoda přesahující 50 000 Kč,- na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak.⁹

- Znění § 59 zákona č. 273/2008 Sb., upravuje použití zbraně při zákroku pod jednotným velením:

§ 59 zákona č. 273/2008 Sb., ustanovuje odpovědnost a rozhodovací pravomoc o použití zbraně při zákroku pod jednotným velením. O použití zbraně rozhoduje velitel zakročující jednotky, převzít tyto povinnosti může na místě zákroku také jeho nadřízený, který tímto rozhodnutím přebírá velení do ukončení zákroku. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky nebo jeho nadřízeného o použití zbraně musí být zadokumentováno záznamovou technikou se zvukem nebo v listinné podobě. Odpovědnost za splnění povinností dle § 57 „Zákona o Policii“, je na veliteli zákroku.¹⁰

2.2 První střelecký výcvik

Po úspěšném absolvování výběrového řízení k Policii České republiky (dále jen PČR), jsou nově nastupující policisté vysláni na jednoměsíční stáž do Školních policejních středisek přidružených k Vyšším policejním školám Ministerstva Vnitra. Na této stáži noví policisté mimo jiné poprvé projdou střeleckou přípravou. Po absolvování stáže jsou policisté zařazeni na své domovské útvary.

2.2.1 Kurz na zbraň

Tento prvotní kurz je součástí jednoměsíční stáže v rámci předškolního policejního vzdělávání. Tento kurz je pětidenní, vedený instruktory Školního policejního střediska KŘP hl. m. Prahy. V rámci kurzu se noví příslušníci policie učí právní předpisy o použití zbraně, především „Zákon o Policii“ č. 273/2008 Sb. Dále provádějí tzv. „suchý nácvik“, jedná se o cvičení s nenabitou služební zbraní, kdy se získávají bezpečnostní návyky a prvotní uvedení do základních střeleckých technik, kterými jsou: základní manipulace se zbraní, úchop zbraně, střelecký postoj, střelecké polohy (klek, leh), správné dýchání a práce prstu na spoušti. V průběhu kurzu policista vystřelí 95 nábojů ze služební pistole CZ 75D Compact.

Pro úspěšné absolvování kurzu musí policista úspěšně složit písemný test ze zákona č. 273/2008 Sb., a také úspěšně absolvovat střelecké prověrky. Prověřkové

⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2009. s. 192 - 193.

¹⁰ Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, *Sbírka zákonů České republiky*, 2008. s 4100.

cvičení se střílí na pět nábojů, kdy pro úspěšné složení prověrek musí být čtyři zásahy v siluetovém terči. Prověřkové cvičení se skládá ze střelby obouruč po taseň zbraně z pouzdra a provedení výzvy v souladu s ustanovením „Zákona o Policii“, dva náboje ze vzdálenosti 15 metrů a tři náboje ze vzdálenosti 7 metrů.

Po řádném absolvování písemného testu a úspěšném provedení střeleckých prověrek, je policistovi uděleno osvědčení o absolvování kurzu na zbraň. Toto osvědčení policistu provází po celou jeho kariéru, kdy jeho vlastnictví opravňuje policistu k nabití a nošení služební zbraně.

2.2.2 Základní odborná příprava

Po absolvování měsíční stáže si policista vyfasuje služební zbraň a je vyslán na svůj domovský útvar. Tam absolvuje, před nástupem na základní odbornou přípravu (dále jen ZOP) na Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra několikaměsíční předškolní praxi. Délka praxe se odvíjí od nástupního termínu na ZOP.

Základní odborná příprava policistů byla a je přizpůsobována potřebám vedení policie, kdy její délka a podoba je upravována (zkracována nebo prodlužována), dle požadavků Policejního prezidia. V době psaní této práce trvá délka základní odborné přípravy příslušníků Policie České republiky dvanáct měsíců.

Střelecká příprava v rámci ZOP prohlubuje, upevňuje a rozvíjí dovednosti v manipulaci se zbraní. Dává základy pro pozdější hlubší budování střeleckých dovedností. Hlavní přínos je výuka a zažití právních aspektů policejní práce, kdy policista si buduje právní vědomí potřebné k použití zbraně.

2.3 Rozdělení skupin pro profesní přípravu

Faktorem, který v současné době nejvíce ovlivňuje kvalitu a intenzitu výcviku u jednotlivých policistů, je rozdělení policistů do čtyř skupin služební přípravy. Toto upravuje příloha č. 3 k Závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4, v článku 2.

- **Skupina 1.** Policisté určené k zákrokům proti nebezpečným pachatelům (Útvar rychlého nasazení Policie České republiky, ZJ) Speciální pořádková jednotka, speciální zatýkácí týmy celorepublikových útvarů, ozbrojený doprovod letadel.

Rozsah výcviku je stanoven nařízením ředitele (velitele) útvaru, např. ZJ přibližně 3000 nábojů ročně.

- **Skupina 2.** Policisté vykonávající základní policejní činnosti, jejichž služební náplň přímo souvisí s prováděním zákroků vůči pachatelům trestné činnosti. Jedná se o řadové policisty pořádkové služby atd..

Rozsah výcviku: optimální 16 dní v roce, respektive 120 hodin, ostré střelby minimálně 8 x ročně, minimální roční spotřeba nábojů 400 ks.

- **Skupina 3.** Policisté vykonávající základní policejní činnosti včetně odhalování a dokumentace trestné činnosti, jejichž služební náplň může být také provádění zákroků vůči pachatelům trestné činnosti. Spisoví policisté na MOP, příslušníci služby kriminální policie a vyšetřování.

Rozsah výcviku: optimální 8 dní v roce, respektive 60 hodin, ostré střelby minimálně 4 x ročně, minimální roční spotřeba nábojů 200 ks.

- **Skupina 4.** Policisté vykonávající odhalování a dokumentaci TČ, jejichž součástí není provádění zákroků proti pachatelům trestné činnosti. Vyšetřovatelé, vedoucí na základních útvarech, poskytovatelé administrativního zabezpečení.

Rozsah výcviku: optimální dva dny, respektive 15 hodin. Ostré střelby minimálně 1 x ročně, minimální roční spotřeba nábojů 25 ks.¹¹

2.4 Útvary KŘP hl. m. Prahy

Krajské ředitelství hl. m. Prahy je rozděleno na útvary s celoměstskou působností (např. Zásahová jednotka, Pohotovostní motorizovaná jednotka, Služba kriminální policie a vyšetřování KŘP hl. m. Prahy), dále na útvary, které spadají pod čtyři Obvodní ředitelství Prahy (např. Místní oddělení policie, Oddělení hlídkové služby, Služba kriminální policie a vyšetřování Obvodních ředitelství Prahy I. - IV., dopravních inspektoráty).

- **Obvodní ředitelství Praha I. - IV.**

Hlavní město Praha je rozděleno na čtyři územní celky, které jsou spravovány jednotlivými obvodními ředitelstvími (dále pouze OŘ). Každé z těchto ředitelství, zahrnuje útvary Služby Kriminální policie a vyšetřování, Dopravní inspektorát,

¹¹ Policejní prezidium ČR. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 ze dne 19.1.2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č. 3, čl. 2.

Oddělení hlídkové služby (kromě OŘ Prahy III, kde bylo zrušeno a OŘ Prahy II, které má dvě oddělení hlídkové služby) a Místní oddělení policie., dále pod OŘ Prahy I patří Oddělení Můstek a pod OŘ Prahy III spadá Policejní stanice Ďáblice.¹²

Rozdělení KŘP hl. m. Prahy:

- Obvodní ředitelství Praha I. (městské části 1, 6, 7);
- Obvodní ředitelství Praha II. (městské části 2, 5);
- Obvodní ředitelství Praha III. (městské části 3, 8, 9);
- Obvodní ředitelství Praha IV. (městské části 4, 10).

Služební přípravu na celém ředitelství KŘP hl. m. Prahy, kromě PMJ a ZJ, provádějí instruktoři služební přípravy ze Školního policejního střediska KŘP hl. m. Prahy.

- **Pohotovostní motorizovaná jednotka KŘP hl. m. Prahy**

Dne 1. 6. 1956 byla vytvořena Speciální pohotovostní jednotka Městské správy Veřejné bezpečnosti Praha jako celoměstský akceschopný mobilní útvar, který byl schopen rychle reagovat a řešit problémy a situace v oblasti veřejného pořádku a kriminality na celém území hlavního města Prahy. Útvar měl systemizovaný stav 140 příslušníků a byl vybaven motocykly JAWA 500 a M-72 s postranními vozíky a šesti vozidly ŠKODA TUDOR. Dne 1. 12. 1978 dochází k přejmenování na Pohotovostní motorizovanou jednotku Městské správy Veřejné bezpečnosti Praha, kdy tento název jednotce zůstává i v současnosti. V dnešní době se skládá PMJ ze čtyř oddělení, která obstarávají čtyřicetihodinové pokrytí hlídkové činnosti na celém území hl. m. Prahy. Pro svoji činnost je PMJ vybaveno služebními vozidly Škoda Octavia II. generace v provedení sedan a combi s výkonným motorem 1,8 TSI, nejmodernějšími technickými prostředky policie, jako jsou LOOK scan systém (systém na vyhledávání odcizených motorových vozidel), lustrační záznamové zařízení, mobilní defibrilátory, atd.. O služební přípravu jednotky se od roku 2010 stará nově vzniklé 6 oddělení PMJ - Oddělení výcviku a analytiky (OVA).¹³

¹² POLICIE. *Obvodní ředitelství Prahy I., II., III. a IV* [online]. 2010 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-praha-i-ii-iii-a-iv.aspx>>.

¹³ POLICIE ČR. *Vznik jednotky a období let 1956 -1989* [online]. 2014 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/historie-jednotky.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>.

- **Zásahová jednotka KŘP hl. m. Prahy**

Dne 1. 11. 1990 byla v síle 35 mužů založena 3. Rota PMJ, tzv. Rota zásahu proti nebezpečnému pachateli, název byl později změněn na Rota zásahu. Rota zásahu proti nebezpečnému pachateli vznikla u Pohotovostní motorizované jednotky, v důsledku nárůstu kriminality a závažné trestné činnosti po roce 1989. Její základ tvořili příslušníci Pohotovostní motorizované jednotky. V roce 1996 byla jednotka přejmenována na Zásahovou jednotku PMJ. V roce 1997, kdy je jednotka vyňata z PMJ, dostává název Zásahová jednotka Správy hl. m. Prahy a osamostatňuje se jak administrativně tak i prakticky. V době svého vzniku byla jednotka vybavena vojenskými maskáči, neprůstřelnými vestami, balistickými přilbami. Příslušníci byli vyzbrojeni pistolemi CZ 75, samopaly vz. 61 a útočnými puškami vz. 58. V dnešní době je jednotka pro svoji činnost vybaveni nejmodernější výbrojí a výstrojí. Do roku 2006 vykonávali příslušníci Zásahové jednotky hlídkovou činnost na území hlavního města Prahy, kdy byli přivoláváni k případům, na něž nestačily síly a prostředky běžných policejních útvarů. Po roce 2006 se však již jednotka soustřeďuje pouze na svoje primární určení, tedy na zásahy proti nebezpečným pachatelům trestné činnosti a je vysílána pouze na tyto případy. O služební přípravu Zásahové jednotky se starají její vlastní instruktoři, kteří v ní dříve sloužili a díky tomu předávají dále své zkušenosti a dovednosti.¹⁴

2.5 Výzbroj útvarů

Policie České republiky je v dnešní době kompletně vybavena pro výkon služby českou pistolí CZ 75 D Compact, výjimku tvoří celorepublikové, krajské a speciální útvary, které jsou vybaveny rakouskými pistolemi Glock, a samopalem Heckler&Koch MP5 A5. Tyto dvě zbraně jsou používány jak pro výcvik policistů, tak i do služebního výkonu.

- **Pistole CZ 75 D Compact**

Česká pistole CZ 75 D Compact v ráži 9 mm, s kapacitou zásobníku na 14 nábojů 9x19 luger, byla do výzbroje Policie ČR zařazena v roce 2002. Pistole nahradila ve službě již v tu dobu pro účely policie nevyhovující pistoli CZ 82 v ráži

¹⁴ T. S., FiSt. *Zásahová jednotka Správy hl. m. Prahy* [online]. 2004 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <http://www.fist.kvalitne.cz/ZJ_Praha_text.htm>.

9 mm luger. Touto zbraní jsou vybaveny základní organizační články policie (PMJ, MOP, atd.).

- **Samopal Heckler & Koch MP5 A5**

Všechny používané varianty jsou v ráži 9 mm, s kapacitou 30 nábojů 9x19 luger. Používané varianty obsahují množství doplňků (kolimátory, taktické svítilny, lasery a tlumiče).

- **Heckler & Koch MP5 A5:** základní verze s teleskopickou opěrkou.
- **Heckler & Koch MP5 K4:** nejkratší verze, používá se pro skryté nošení, při ochraně osob nebo v automobilech. Tuto verzi používá pouze ZJ.

Do výzbroje Pohotovostní motorizované jednotky byla v roce 2013 zařazena německá útočná puška Heckler & Koch G36.¹⁵ U této zbraně je předpoklad jejího zařazení do střeleckého výcviku a služebního výkonu u Pohotovostní motorizované jednotky v druhé polovině roku 2014, kdy by měla doplnit ve služebním výkonu PMJ již od února 2014 používaný samopal Heckler & Koch MP5 A5.

Zásahová jednotka KŘP hl. m. Prahy

- **Pistole Glock 17**

Rakouské pistole Glock 17 v ráži 9 mm, s kapacitou zásobníku na 17 nábojů 9x19 luger byla do výzbroje ZJ zařazena v roce 2003. Pistole obsahuje v příslušenství taktickou svítilnu s laserovým zaměřováním.

- **Pistole Glock 26**

Rakouské pistole Glock 26 v ráži 9 mm, s kapacitou zásobníku na 10 nábojů 9x19 luger. Tato kompaktní pistole je určena pro skryté nošení a sebeobranu při akcích v civilním oblečení, slouží jako záložní zbraň.¹⁶

- **Heckler & Koch G36**

Německá útočná puška Heckler & Koch G36 v ráži 5,56 mm, s kapacitou zásobníku na 30 nábojů 5,56 NATO, pomalu nahradila ve výzbroji ZJ útočnou pušku

¹⁵ POLICIE ČR. *Výzbroj PMJ* [online]. 2014 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/odbor-pmj.aspx?q=Y2hudW09OAg%3d%3d>>.

¹⁶ HARTIK, A. E. *Encyklopedie vojenských zbraní*. Praha: ReboProductions s.r.o, 2000. s. 134.

ČZ vz. 58. Puška má zabudovanou optiku s jeden a půl nebo třinásobným přiblížením a sklopnou pažbou, dá se osadit různými svítilnami, kolimátory, puškohledy a laserovým zaměřováním.¹⁷

Zásahová jednotka je vybavena odstřelovačskými puškami, které jsou zbraněmi speciálními, se kterými vybraní příslušníci ZJ procházejí speciálním výcvikem a nejsou běžnou součástí vybavení zásahových týmů, proto nejsou v práci uváděny.

2.5.1 Munice používaná u KŘP. hl. m. Prahy

V průběhu roku 2012 došlo k přezbrojení policistů Pohotovostní motorizované jednotky ze standardní celoplášťové munice 9 mm Luger, od firmy Sellier & Bellot a.s., na municí s řízenou deformací. Jedná se o náboje se střelou ACTION 5, špičkový produkt švýcarské firmy RUAG Ammotec G.m.b.h. Tento výrobek se dodává výhradně oficiálním ozbrojeným složkám dané země a pro civilní trh je nedostupný. PMJ se tak připojilo k specializovaným policejním jednotkám (Zásahové jednotky policie, Útvar rychlého nasazení Policie České republiky), který tento typ munice již několik let používají. Začátkem roku 2014 se trendu používání munice s řízenou deformací přizpůsobuje i KŘP hl. m. Prahy a zavádí do své výzbroje nový náboj v ráži 9x19 Luger od firmy Sellier & Bellot a.s..

- **Náboj RUAG Action 5**

Střela tohoto náboje, vážící 6,1 gramu, má dutinu, která je vyplněna plastovou zátkou. Tato zátku obsahuje kovový prášek, který se dá výborně identifikovat rentgenem. V případě, že lékaři ošetřují osobu zasaženou touto střelou, není pro ně problém identifikovat polohu střely. Při zasažení měkké tkáně se plastová zátku zatlačí do dutiny střely a ta zvětší svůj rozměr na bezmála dvojnásobek. Předá tak cíli veškerou svou energii. Nedojde tak k průstřelu cíle a tedy ani zranění nezúčastněné osoby. Při nárazu na sklo střela prolétne sklem beze změny směru letu, na rozdíl od většiny celoplášťových střel. Při nárazu na tvrdou překážku se střela ihned deformuje a ztrácí energii. Odražená střela nemá potřebnou razanci k tomu, aby někoho vážně zranila.¹⁸

¹⁷ HARTIK, A. E. *Encyklopedie vojenských zbraní*. Praha: ReboProductions s.r.o, 2000. s. 173.

¹⁸ HEINZ, L. *Pražská PMJ je vyzbrojena novou municí Action 5* [online]. 2014 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policista.cz/clanky/reportaz/prazska-pmj-je-vyzbrojena-novou-munici-action-5-865/>>.

- **Náboj 9 x 19 Servisní munice - HS**

Střela tohoto náboje, váží 6,5 gramu, jedná se o monoblokovou střelu (to znamená, že je z jednoho kusu, oproti dvěma u střely Action 5) bez podílu olova. Má stejné vlastnosti a splňuje stejné parametry jako náboj Action 5.¹⁹

2.5.2 Střelnice KŘP hl. m. Prahy

KŘP hl. m. Prahy pro střelecký výcvik policistů využívá komplex střelnice PČR v Poříčanech. Komplex se skládá ze střelnic v délce 25, 50, 200 metrů a brokové střelnice. V komplexu střelnice se nacházejí prostory a vybavení pro výcvik modelových situací.

Zásahová jednotka KŘP hl. m. Prahy používá na svůj výcvik svoji vlastní střelnici, kdy střelnici v Poříčanech používá pouze na střelecký výcvik za snížené viditelnosti (noční střelecký výcvik).

Nevýhodami této střelnice je možnost střelby jen do jednoho směru, nemožnost si nasimulovat reálné prostředí a její nedostatečné vybavení.

2.6 Základní střelecké techniky výcviku

Současný střelecký výcvik u policie vychází z moderních střeleckých technik a trendů, které instruktoři střelecké přípravy přizpůsobují dle vybavení a potřeb jednotlivých útvarů. Instruktoři KŘP hl. m. Prahy se snaží vyučovat střeleckou přípravu co nejvíce univerzálně, tak aby byly její jednotlivé části zaměnitelné a použitelné pro všechny útvary. Toto je umožněno vzhledem k tomu, že instruktoři Školního policejního střediska KŘP hl. m. Prahy jsou odpovědní za prvotní výcvik nově nastupujících policistů (základní kurz na zbraň), a dále se podílejí i na jejich dalším výcviku v základní odborné přípravě. Díky tomuto je zachována kontinuita střeleckého výcviku a je snadnější navázat a pokračovat v dalším výcviku. Také se smazávají v rámci střeleckého výcviku rozdíly mezi novými a déle sloužícími policisty. U Pohotovostní motorizované jednotky začlenění nových policistů do metodiky profesní přípravy od začátku roku 2014 usnadňuje čtyřdenní Integrovaný vstupní kurz. Podstatou kurzu je vstřípení bezpečnostních standardů při manipulaci se služebními zbraněmi, donucovacími prostředky a zažití základních principů taktiky používané na

¹⁹ SELLIER & BELLOT. *Náboje určené pro policejní složky* [Katalog] : Sellier & Bellot s. r. o., 2012. s. 14-17.

odboru PMJ. Po úspěšném absolvování výběrového řízení k ZJ KŘP hl. m. Prahy, čeká na nové příslušníky tříměsíční stáž. Zde si osvojí profesní standardy Zásahové jednotky.

Kvalita střeleckého výcviku se odvíjí od rozdělení do skupin profesní přípravy, tedy od minimálního počtu výcviků a nábojů, které jsou pro tyto skupiny vyčleněny. Všeobecně platí, že čím více výcviků, tím se více rozvíjejí střelecké návyky a dovednosti.

- hlídky MOP, OHS a dalších útvarů jsou zařazeny v 2. výcvikové skupině, 8 výcviků, 400 ran; počet střeleckých výcviků se striktně dodržuje, většinou se nepřekračuje.
- příslušníci SKPV a spisová služba MOP jsou zařazeny ve 3. výcvikové skupině, 4 výcviky, 200 ran; přestože jsou operativci SKPV zařazeni v přímém výkonu služby a provádějí služební zákroky, jsou zařazeni v 3. výcvikové skupině.

Střelecký výcvik u základních útvarů KŘP hl. m. Prahy se provádí po skupinách, které jsou tvořeny z jednotlivých policistů krajského ředitelství vyslaných na služební přípravu. Policisté jsou vysíláni na služební přípravu s hledem na jejich pracovní vytíženost.

- příslušníci PMJ jsou zařazeny v 2. výcvikové skupině, min. 8 výcviků a 400 ran; příslušník PMJ má za povinnost se zúčastnit každý měsíc střelecké přípravy, pokud se jí nemůže zúčastnit, tak jí má za povinnost nahradit. Střelecký výcvik u PMJ se provádí po jednotlivých četách (maximální počet 28 policistů).
- příslušníci ZJ jsou zařazeni v 1. výcvikové skupině, počet výcviků je určen rozhodnutím velitele jednotky; počet výcviků se odvíjí od vytíženosti ZJ, kdy za rok musejí příslušníci ZJ vystřelit minimálně 3000 nábojů. Střelecký výcvik se u ZJ provádí po jednotlivých družstvech (maximální počet 10 policistů).

Toto kvantitativní rozvržení skupin střelecké přípravy je určující v kvalitě výcviku policistů. Při výcviku 2. a 3. skupiny je na jeden střelecký výcvik vyčleněno pouhých 50 nábojů, což značně omezuje možnosti kvalitního výcviku a zcela závisí na schopnostech instruktorů, zda jej postaví kvalitně a účelně.

Další z hledisek ovlivňující výcvik u jednotlivých útvarů KŘP hl. m. Prahy, je rozvržení výcviku krátké (pistole) a dlouhé zbraně (samopaly, útočné pušky). Příslušníci ZJ oproti ostatním útvarům krajského ředitelství používají dlouhé zbraně

jako primární a krátké jako záložní. Tomuto odpovídá i rozložení výcviku, kdy výcvik dlouhé zbraně u PMJ je prováděn dvakrát za rok (100 nábojů na výcvik) a pro 2. výcvikovou skupinu KŘP hl. m. Prahy (MOP, OHS) se provádí pouze jedenkrát za rok. Palebný průměr na tento výcvik se pohybuje mezi 75 až 100 náboji.

V této kapitole se práce zabývá jednotlivými střeleckými technikami vyučovanými na KŘP hl. m. Prahy s tím, že práce není manuálem střeleckého výcviku, ale přibližuje střelecké techniky z perspektivy policisty z jednotlivých útvarů KŘP hl. m. Prahy.

2.6.1 Příprava zbraně do služby

Příprava zbraně závisí na rozhodnutí jednotlivého policisty, zda nosí ve službě svoji zbraň s nábojem v nábojové komoře, nebo bez něho, tedy zda nosí zbraň nabitou nebo nenabitou. Toto rozhodnutí ovlivňuje nejenom výcvik, ale i reálné použití zbraně ve výkonu služby. Nošení zbraně s nábojem v komoře má své výhody i nevýhody. Nevýhodou je, že pokud o zbraň policista přijde, může být i necvičeným člověkem použita proti němu, a to pouhým zmáčknutím spouště. Výhoda nošení náboje v komoře je v možnosti okamžitě zbraň použít, policista tedy neztrácí čas s jejím nabitím. Ve stresující situaci se nabití zbraně nemusí z důvodu stresu podařit, dokonce si na její nabití policista nemusí ani vzpomenout. Pokud se policista rozhodne k jednomu z těchto způsobů nošení zbraně, měl by přizpůsobit tomuto i způsob svého výcviku na střelnici, to znamená zbraň před každým cvičením uvést do stavu, ve kterém ji ve službě nosí.

Příslušníci ZJ vzhledem k povaze jejich nasazení mají vždy své zbraně nabitě (náboj v komoře). Kontrolu zbraní provádějí před nasazením do služebních zákroků.

Příprava zbraně spočívá v jejím nabití a následné kontrole jejího stavu. Nabití zbraně se provádí tzv. nadhmatem, což znamená, že dlaní a prsty silné ruky (nestřelecké ruky) se stáhne závěr zbraně do zadní polohy. Poté se závěr pustí, čímž se zavede náboj do komory zbraně. Kontrola stavu zbraně se provádí stažením závěru dlaní slabé ruky do zadní polohy a kontrolou přítomnosti náboje v nábojové komoře. Po kontrole se závěr vypustí do původní polohy. Závěr se stahuje dlaní slabé ruky do takové polohy, aby nedošlo k vytvoření závady, tzv. double feedu (nabití dvou nábojů) nebo vyhození náboje z nábojové komory. Poté se provede vizuální kontrola zbraně. U pistole CZ 75 D Kompakt se bezpečně vypustí kohout na bezpečnostní ozub. Poté se zbraň uloží do

pouzdra, které se dle jeho typu zajistí. Pokud policista nevkládá náboj do komory, tak pouze vloží do zbraně zásobník, zbraň uloží do pouzdra a pouzdro zajistí.

Kontrola stavu dlouhé zbraně se provádí dvěma způsoby. První je lehké stažení závěru a vizuální kontrola náboje v komoře. Tímto způsobem si ale lze lehce přivodit závadu na zbraně (double feed). Druhý způsob se provádí tak, že při nabíjení zbraně si střelec zapamatuje polohu nábojů v dvouřadém zásobníku, tedy jestli se náboj nachází na pravé nebo levé straně zásobníku. Po nabití zbraně střelec vyjme zásobník, aby zkontroloval postavení náboje v zásobníku. Pokud je náboj na opačné straně zásobníku než byl, je zbraň nabitá.

2.6.2 Úchop zbraně

Při střelbě se rozlišují dvě varianty úchopu krátké zbraně, a to obouruční a jednoruční úchop. Nejexponovanější držení zbraně obouruč umožňuje lepší kontrolu zbraně, proto má v bojové střelbě hlavní postavení.²⁰ Oproti tomu jednoruční držení zbraně je většinou vynucené (např. po zranění ruky, při nesení balistického štítu, při ovládání chráněné osoby, atd.). Správně provedený úchop zbraně pomáhá zvládat zpětný ráz a zdvih zbraně. Úchop zbraně musí být pevný, ne však křečovitý. Křečovitost v úchopu zbraně způsobuje chybování při trefování terče.

Při výcviku policistů hlídkové služby KŘP Praha a PMJ se preferuje obouruční úchop zbraně, kdy střelbě jednoruč slabou nebo silnou rukou, je věnováno naprosté minimum střeleckých cvičení - tzv. střeleckých drilů (jedná se o opakování základních jednoduchých střeleckých cvičení, které střelec dostane do podvědomí a je schopen je využít v krizových situacích). Tento stav je způsoben počtem nábojů vyčleněných na výcvik policistů, kdy padesát nábojů měsíčně je sotva dostačující k procvičení střelby obouruč. Z tohoto důvodu je jednoruční střelba při výcviku policistů pouze okrajová.

Při jednoručních střeleckých cvičeních se ke střelbě a manipulaci se zbraní používá pouze střilející ruka, což při nácviku střelby, obzvláště při manipulaci s ní nutí střelce k zvýšené opatrnosti a důslednému dodržování bezpečnosti.

Oproti tomuto stavu je ZJ zvýhodněna nejenom počtem nábojů na jednotlivé výcviky, které je několika násobné oproti běžným policejním složkám, ale i samotným počtem výcviků. Přestože ZJ má kapacitu pro zdokonalování obouruční a jednoruční střelby, se i u ZJ provádí minimální výcvik střelby jednoruč.

²⁰ ČERNÝ, P., GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. s. 43.

Dlouhou zbraň drží střelec silnou rukou za pistolovou rukojeť zbraně a slabou rukou za předpažbí zbraně. Jednoruční úchop se u dlouhé zbraně provádí pouze při zranění a použití dlouhé zbraně v takové situaci není komfortní, a pokud nedojde k zapření zbraně (např. o nohu, o kryt, atd.), ani nikterak přesné.

2.6.3 Střelecký postoj

Střelecký postoj používaný u útvarů KŘP hl. m. Prahy vychází z tzv. „áčkového“ postoje. Nejlépe lze tento postoj popsat jako kombinaci „áčkového“ střeleckého postoje a bojového postoje z karate (tzv. Kamae). Při tomto postoji lze pouhým pokrčením silné ruky (střílející ruky), zaměnit krátkou zbraň za dlouhou, aniž by bylo potřeba postoj měnit nebo jakkoliv upravovat. Při střelbě z brokovnice je potřeba se pouze v postoji více předklonit z důvodu zvládnutí zpětného rázu zbraně. Další výhodou postoje je pohyblivost při pohybu se zbraní nebo změně postoje (klek, leh), a možnost jeho použití v boji muže proti muži, aniž by policista musel změnit postoj. Přesto není instruktory striktně vynucováno jeho dodržování z důvodu odlišné pohyblivé přirozenosti každého střelce.²¹

Před zaujetím střeleckého postoje provede střelec pohyb do strany. Tento pohyb se provádí z toho důvodu, aby střelec nebyl statickým cílem pro protivníka. Při výcviku policisté simulují pohyb ukročením do strany. Ze stejného důvodů se provádí simulace pohybu při přebití, odstraňování závady na zbraní a záměně zbraně. V reálné situaci střelec pokračuje v pohybu po dobu, než tasí zbraň a zaujme postoj, kdy tento pohyb je nejvíce důležitý při tasení zbraně ze skrytého nošení, přebitím, odstraněním závad nebo během záměny zbraní.

Tento střelecký postoj se zaujímá na rozkročených nohou, které jsou pokrčeny v kolenech, kdy je jedna nakročena do předu (noha pod slabou rukou), tělo je natočeno směrem dopředu, záda jsou mírně prohnutá.

Základní střelecký postoj používaný u KŘP hl. Prahy je zcela možné univerzálně použít jak pro běžného hlídkového policistu, tak i pro příslušníka zásahové jednotky, kdy při jeho použití není rozhodující, s jakou zbraní se střílí.

²¹ ČERNÝ, P., GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. s. 43.

2.6.4 Identifikace cíle a jeho vzdálenosti

Při služebním zákroku musí policista bez sebemenších pochyb identifikovat cíl, proti kterému použije služební zbraň. V reálném zákroku musí identifikovat také pozadí za střelcem, aby nedošlo k překrytí osoby, proti níž použije zbraň, a nezúčastněných osob. Takové pochybení může mít fatální následky. Identifikace při takových zákrocích je ztížena i prostředím a časem (noční hodiny, rušná ulice, veřejná doprava), kdy je služební zákrok prováděn.

Dalším důležitým faktorem v identifikaci při střelbě je určení vzdálenosti střelce od terče, nebo od zóny na terči a jejich velikosti. Vzdálenost a velikost terče určuje rychlost střelby, kterou může střelec střílet, aby přesně a rychle, tedy efektivně zasahoval terč, nebo určenou zónu terče. Obecně tedy platí, že na velkou zónu na malou vzdálenost, lze střílet rychleji než na malou zónu na velkou vzdálenost, kdy pro její zasažení je potřeba zpomalit střelbu nebo precizně zamířit.

Při provedení správné identifikace si policista nejenom určí cíl, proti kterému bude používat zbraň, ale i způsob střelby, který proti tomuto cíli použije.

2.6.5 Tasení zbraně a zapíchnutí na cíl

Tasení služební zbraně vychází z typu služebního pouzdra, kterým je policista toho konkrétního útvaru vystrojen. Policisté ze základních útvarů jsou vybaveni bočními plastovými opaskovými pouzdry od rakouské firmy Sickinger. Toto pouzdro má dvě pojistky. Příslušníci SKPV jsou vybaveni bočními opaskovými látkovými pouzdry od české firmy Dasta. Tyto pouzdra mají jednu pojistku a jsou určena pro skryté nošení. Zásahová jednotka je vybavena jedno pojistkovými stehenními pouzdry od americké firmy Safariland .

V dnešní době si příslušníci PČR pořizují za své finanční prostředky pro svoji službu kvalitnější výstrojní součástky. Příslušníci místních oddělení se vybavují látkovými pouzdry od firmy Dasta. Příslušníci Oddělení hlídkové služby a Pohotovostní motorizované jednotky se dovybavují stehenními pouzdry od firem Dasta, Safariland atd..

Po identifikaci cíle, rozhodnutí použít zbraň a zaujetí střeleckého postoje, policista odjistí pojistku na pouzdře, kterým je vybaven, a poté tasí zbraň z pouzdra a navede ji po přímce na cíl. Toto navedení na cíl se nazývá „zapíchnutí“. Při správném

provedení techniky „zapíchnutí“ se osa zbraně srovná s cílem. „Zapíchnutí“ na cíl se provádí ze tří pozic.

- **„Zapíchnutí“ po taseň z pouzdra.** Důležitá pro tuto techniku je příprava zbraně. Při nenošení náboje v komoře se musí zbraň nabít a poté se provádí technika „zapíchnutí“ na cíl. Střelba po taseň může být pro policistu jedinou možností, jak reagovat na nečekanou situaci, kdy moment překvapení je zcela na straně protivníka. Zvládnutí této techniky je proto důležité a rozhodně nesmí být podceňováno.
- **„Zapíchnutí“ z pohotovostní pozice.** Při pohotovostní pozici je zbraň v obouručním úchopu v skrčených rukou přitažených k hrudníku. Pohotovostní pozice je stupeň mezi namířenou zbraní a zbraní uloženou v pouzdře.
- **„Zapíchnutí“ z pozice SUL.** Pozice SUL vychází z pohotovostní pozice, kdy SUL je méně agresivní a při jejím použití se dá služební zbraň i skrýt.²² Pozice SUL se provádí ze spojených rukou (spojené palce), které jsou přiložené k hrudníku, kdy zbraň je položena na slabé ruce, směrem dolů.

Při výcviku střelby z dlouhé zbraně se používá pohotovostní pozice, která se rozděluje do několika variant. Z těchto pozic střelec může po zdvižení, nebo přilícení zbraně zahájit střelbu. Přilícení je manévr, při kterém se stává z pohotovostní pozice střelecká. To znamená, že dlouhá zbraň je botkou pažby střelcem navedena do ramene (Heckler & Koch MP5 v ráži 9 mm), nebo ke středu těla do oblasti prsního svalu (Heckler & Koch G36 v ráži 5,56 mm) - tento způsob umístění dlouhé zbraně pomáhá střelci zvládat zpětný ráz zbraně, boční strana pažby dosedne k hlavě v oblasti lící kosti a mířící prvky se srovnají s cílem. Níže popsané pozice se používají při výcviku u KŘP hl. m. Prahy.

- **Područní pozice.** Je to klasická startovací sportovní pozice, která má v bojové střelbě velmi málo použití (např. při střelbě na velmi krátkou vzdálenost). Dlouhá zbraň je umístěna podle boku střelce, směrem k cíli. Z této polohy se může přilícením začít střílet.

²² T., Perroni. *Position SUL* [online]. 2012 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.cjatraining.com/articles/PositionSUL.pdf>>.

- **Nízká pozice (low ready).** Při této pozici je dlouhá zbraň zasazena do ramene, kdy její hlaveň je mírně sklopena dolů. Zdvžením se dlouhá zbraň navede do střelecké polohy.
- **Vysoká pozice (high ready).** Při této pozici je zbraň umístěna pažba dlouhé zbraně umístěna mezi ramenem a bokem střelce, kdy hlaveň směřuje šikmo nahoru. Přilícením se dlouhá zbraň navede do střelecké polohy.
- **Patrolovací.** Při této pohotovostní pozici střelec stojí v normálním postoji (nemá zaujatý střelecký postoj) se zbraní umístěnou šikmo přes tělo střelce, dlouhá zbraň je připevněna k nosnému popruhu. Zaujetím střeleckého postoje a přilícením, je střelec připraven na střelbu. Tato pozice se používá nejvíce při patrolách u armády. ZJ jednotka tuto pozici využívá při zajištění místa zákroku.²³

2.6.6 Práce prstu na spoušti

Další důležitou součástí výcviku policistů je práce prstu na spoušti. Práce prstu na spoušti má tři fáze, a to namáčknutí spouště, domáčknutí spouště a reset spouště. Práce prstu na spoušti ovlivňuje přesnost a rychlost střelby. Ke správnému používání resetu spouště je třeba tuto techniku mimořádně dlouho trénovat. Tato technika je náročná na čas a použité střelivo, přesto se tato technika vyplatí trénovat. Při jejím zvládnutí je střelec schopen střílet rychlé a přesné několikanásobné výstřely. Zvládnutí práce prstu na spoušti policistou zabraňuje možným nechtěným zraněním nezúčastněných osob.

namáčknutí spouště. U střelných zbraní dochází k častému strhávání z důvodu špatné práce prstu na spoušti. Tomuto zabraňuje tzv. namáčknutí spouště., kdy při namáčknutí se vymezuje mrtvý tah spouště. Toto je obzvláště důležité u SA/DA spouště (jednočinné/dvojčinné spouště). Služební pistole CZ 75 D Compact má dlouhý chod spouště a při vypuštění kohoutu má i vyšší odpor spouště při prvním výstřelu, než při pozici kohoutu v zadní poloze, kdy namáčknutí spouště zabraňuje stržení prvního výstřelu.

domáčknutí spouště. Po plynulém domáčknutí spouště dochází k výstřelu ze zbraně. Při špatném domáčknutí může dojít k stržení výstřelu.

²³ ČERNÝ, P., DUŠEK, O., VINDUŠKA, V. *Manuál obranné střelby II.* Praha. Grada Publishing, a.s., 2013. s. 71 - 74.

reset spouště. Při správném provádění resetu spouště, lze provádět rychlé opakované výstřely, kdy při dobrém úchopu a správně prováděném resetu nedochází ke střenění. Pro použití resetu je nejdůležitější jej nejdříve si jej u své služební zbraně vymežit. Vymezení resetu spouště se provádí tím, že se zmáčkne spoušť a podrží se v zadní pozici. Poté se natáhne závěr zbraně a spoušť se pomalu pouští do té doby, než je slyšet cvaknutí, kterým dochází k vymezení resetu spouště. Tato technika byla dříve považována za vysokou školu praktické střelby a nebyla ve výcviku zařazena.

Práce prstu na spoušti u dlouhé zbraně se řídí stejnými principy, jako pro krátkou zbraň.

2.6.7 Režimy střelby

Technika střelby na cíl se liší v závislosti na vzdálenosti od cíle a velikosti cíle. Těmito technikami jsou střelba s ukázáním (vzdálenost do 5 metrů a méně), střelba s letmou kontrolou mířidel (vzdálenost od 5 do 10 metrů), střelba s úplnou kontrolou mířidel (vzdálenost 10 až 15 metrů) a mířená střelba (vzdálenost 15 metrů a více).

Základní technikou střeleckého výcviku je mířená střelba. Přestože by se mohlo zdát, že mířená střelba je zastaralou technikou střeleckého výcviku, má své důležité místo ve výcviku. Výcvikem mířené střelby se rozvíjí základní střelecké schopnosti a dovednosti. Je tedy velmi důležitá v začátcích střeleckého výcviku, ale i v pozdějších fázích střeleckého výcviku. Zvládnutí mířené střelby umožňuje střelci zasahovat cíle na vzdálenost patnácti metrů a delší. Při střelecké přípravě u Policie ČR je mířená střelba zastoupena jako prostředek pro rozstřílení se policistů na začátek výcviku.

Na vzdálenost od 10 metrů do cca 15 metrů je nutné mít úplnou kontrolu nad mířidly a pro trefování cíle potřeba, oproti letmé kontrole mířidel i zpomalit, kdy toto platí pro méně zkušené střelce. Zkušený střelec je však schopen zasahovat s jistotou, aniž by musel zpomalit. U zkušených střelců nastává zpomalení při zmenšení zón, které se snaží zasáhnout, přesto se nejedná o mířenou střelbu.

U střelby s letmou kontrolou mířidel jde o způsob rychlé kontroly mířících prvků, nejčastěji pouze mušky bez dorovnávání obrazu mířidel. Tímto způsobem se dá při zachování relativní přesnosti střílet až do vzdálenosti patnácti metrů. Střelba tímto způsobem kontroly mířidel patří k základním a nejvíce procvičovaným technikám střeleckého výcviku u policie.

Střelba ukázáním je střelecká technika, při níž je pozornost střelce zaměřena na cíl, tedy dochází k pocitové střelbě. Střelec po zaujetí střeleckého postoje a tasení zbraně, zbraň „zapíchne“ na cíl a začne střílet. Při správném provedení „zapíchnutí“ je na vzdálenost do pěti metrů zkušený střelec schopen zasahovat vitální zónu terče s naprostou jistotou.

Výcvik u KŘP hl. m. Prahy je kombinací těchto technik, kdy největší zastoupení ve výcviku má střelba s letmou a úplnou kontrolou mířidel. Pro precizní zvládnutí zbraně je zapotřebí zvládat všechny výše uvedené způsoby střelby, kdy v závislosti na rozhodovacím procesu při střelbě a hlavně na jeho zkušenostech a střeleckých dovednostech je na střelci, který z nich použije.

Při střeleckém výcviku z dlouhé zbraně jsou využívány výhody moderních zaměřovacích prostředků (kolimátorů), kdy pro střelbu na cíl je potřeba srovnat pouze jeden bod (tečka nebo jiný zaměřovací prvek kolimátoru) s cílem, oproti krátké zbraně, kdy se musejí srovnat s cílem mířidla. Policie používá pro dlouhé zbraně v ráži 5,56 mm kolimátory nastřelené na vzdálenost 50 metrů. Díky tomuto nástřelu zbraně a balistickým vlastnostem střely náboje lze zasahovat cíle ve vzdálenosti 200 metrů bez nutnosti měnit nastavení kolimátoru, kdy odchylka mezi těmito vzdálenostmi je pouze v řádu centimetrů.²⁴ Pro dlouhé zbraně v ráži 9 mm jsou kolimátory zaměřené na vzdálenost 25 metrů, a to z důvodu použití samopalů Heckler & Koch MP5 v reálných situacích na krátké vzdálenosti, maximálně do jednoho sta metrů. Pro střelbu na blízkou vzdálenost se musí počítat s odchylkou střelby oproti záměrné tečce kolimátoru, která je způsobena rozdílem vzdálenosti mezi hlavní zbraně a montáží kolimátoru. Tato odchylka může dosahovat až 15 centimetrů na velmi krátké vzdálenosti.

2.6.8 Přebití zbraně

U policie ČR se vyučují dva typy přebití zbraně - bojové a taktické přebití. Bojové přebití (vynucené přebití), jak uvozuje název, se provádí při boji a většinou střelce překvapí. Není to tedy plánovaná činnost. Tento typ přebití se provádí při tom, když dojdou náboje. Ukazatel prázdné zbraně (zbraň bez nábojů) je závěr v zadní pozici. Pro opětovné nabití se vyhodí prázdný zásobník, který se vymění za plný. Po shození závěru je braň připravena k dalšímu použití. Při tom se střelec musí pohybovat nebo být v krytu, aby netvořil pro protivníka snadný cíl.

²⁴ ČERNÝ, P., DUŠEK, O., VINDUŠKA, V. *Manuál obranné střelby II.* Praha. Grada Publishing, a.s., 2013. s. 121.

Oproti tomu je taktické přebití plánovaná činnost a provádí se pro doplnění kapacity zbraně. Vyměňuje se vždy poloprázdný zásobník za plný, při čemž jeden náboj zůstává v komoře zbraně a je možné jej použít při náhlé potřebě střílet. Vyměněný poloprázdný zásobník se vrací do sumky zásobníku a je možné jej znovu použít k dobití zbraně. Taktické přebití se používá při ukončení nebo přerušení střetu, kdy je možnost, že bude střet pokračovat.

U krátké zbraně, poté co jsou vystříleny všechny náboje, ať již palebný průměr v reálné situaci, nebo při provádění střeleckých drilů na střelnici, střelec nasimuluje přebití, i když již nemá, co by do zbraně nabil a shodí závěr zbraně do přední polohy. Díky tomuto se nejenom zdokonaluje v technice přebíjení, ale má to i praktické využití, kdy shozený závěr neevokuje prázdnou zbraň a díky tomu se nedostává výhody protivníkovi.

Použití dlouhých zbraní u Policie má jiná pravidla než u armády. Jedním z těchto pravidel je vzdálenost, na kterou se dlouhá zbraň používá. U policie se dlouhá zbraň používá na krátké vzdálenosti. Z tohoto důvodu se prvotně učí bojově nepřebíjet dlouhou zbraň, ale zaměnit ji za sekundární zbraň (krátkou zbraň). Z důvodu toho, že tato záměna je oproti přebití rychlejší. Bojové přebití se provádí pouze při kontaktu s nepřítelem, kdy tento kontakt je na větší vzdálenost a je možnost použít krytu, nebo krytí od dalších policistů. Tyto battle drily (bojové cvičení) ponejvíce trénuje ZJ. Přitom taktické přebití dlouhé zbraně se provádí například v situaci, kdy byl policista nucen při pohybu ve volném prostranství použít dlouhou zbraň. Pokud nevystřílel svůj palebný průměr a po ukončení bojového střetu je nucen pokračovat v zákroku prohledáním např. budovy. V tomto případě se taktické přebití nejenom vyplatí, ale je i nutností.

2.6.9 Odstraňování závad

Příčiny vzniku závad se dají rozdělit do několika skupin. První tvoří závada hlavy a rukou střelce (nenabití si zbraně, špatná manipulace se zbraní), další skupinu tvoří závada způsobena střelivem (zádržka, selhač, double feed, dojití střeliva) a v neposlední řadě závada na zbrani (poškození zbraně nebo jejich součástí).

V rámci střeleckého výcviku u KŘP hl. m. Prahy byla vytvořena jednoduchá a systematicky ucelená metodika odstraňování závad. Vychází z jednoduchosti, zaměnitelnosti a kombinovatelnosti jednotlivých procedur, kdy prvotní procedura pro odstranění závad je jejich identifikace, tedy rozpoznání, o který druh závady se jedná.

Další procedurou je doražení zásobníku a přetažení závěru. Další procedurou je vyjmutí zásobníku, několikanásobné přetažení závěru a opětovné dobití zbraně. Kombinací těchto procedur se dá vyřešit většina závad, a to přímo v bojové situaci.

Odstraňování závad je závislé na situaci, v které se ta konkrétní závada stane. V reálné situaci je někdy lepší, než začít odstraňovat závadu, v závislosti na vzdálenosti buďto utéct, zaujmout kryt nebo přímo zaútočit na cíl, ať již prázdnou zbraní, nebo za použitím technik sebeobrany (úderů a kopů). Pokud střelec není v krytu, musí být po celou dobu řešení závady v pohybu.

- **nenabitá zbraň** - identifikace závady; doražení zásobníku do zbraně; přetažení závěru zbraně,
- **dojití nábojů** - identifikace závady; bojové přebití zbraně,
- **způsobení závady špatným úchopem zbraně** - jedná se o závady, které způsobuje špatné umístění palce silné ruky na závěru zbraně,
 - **záchyt závěru v zadní poloze při střelbě, přestože nedojdou náboje** - identifikace závady a shoení závěru zbraně,
 - **nezachycení závěru zbraně, ačkoliv dojdou náboje** - identifikace závady; doražení zásobníku; přetažení závěru; čímž dojde k záchytu závěru v zadní poloze; bojové přebití zbraně,
- **selhač** (nevystřelení náboje) - identifikace závady; doražení zásobníku do zbraně a přetažení závěru zbraně,
- **zádržka** (vzpříčení nábojnice) - identifikace závady; doražení zásobníku do zbraně; přetažení závěru (touto procedurou se může a nemusí odstranit závada na zbraní, pokud ne pokračuje se následujícími kroky); vyjmutí zásobníku; několikanásobné přetažení závěru pro vyhození nábojnice; vrácení zásobníku do zbraně a přetažení závěru,
- **double feed** (dvojitě natažení náboje) - identifikace závady; vytažení zásobníku (pokud zásobník nelze vytáhnout, musí se vystavit závěr do zadní polohy a doslova vyrvat zásobník ze zbraně); několikanásobné přetažení závěru pro vyhození nábojnice; vrácení zásobníku do zbraně a přetažení závěru,
- **selhač s nemožností přetáhnutí závěru** - nejčastěji vzniká po vystřelení tzv. kolového náboje (náboj tvaru skleněné láhve od coca - coly) nebo jinak poškozené nábojnice. U zbraně se nedá přetáhnout závěr, čímž by se vyhodil vadný náboj. Zbraň se uchopí do slabé ruky za závěr a částí mezi palcem a ukazováčkem silné ruky se udeří ve směru šikmo nahoru do těla zbraně pod ostruhou (bobří ocas), čímž se uvolní a vyhodí náboj z hlavně, čímž se i zbraň znovu nabije; pokud by tato procedura nefungovala, uchopí střelec zbraň za

závěr, klekne si na jedno koleno. Slabá ruka se opře o koleno tak, aby hlaveň byla směrem dolů, malíkovou hranou silné ruky udeří do rámu zbraně pod ostruhou, čímž uvolní závěr a vyhodí vadnou nábojnici a dojde k znovu nabití zbraně.

Pro odstraňování závad u dlouhých zbraní platí stejná zásada jakou u přebíjení a to tedy, že závadu u dlouhých zbraní neodstraňujeme, ale provedeme záměnu za krátkou. Dalším důvodem pro záměnu, kromě rychlosti je i to, že závada na dlouhé zbraně se špatně odstraňuje a oproti odstranění závady na krátké zbraně zabere neúměrně mnoho času. Vzhledem k tomuto se odstranění závady doporučuje provést v klidu. Pro odstranění závady platí všeobecně stejná pravidla, jako pro odstraňování závad u krátké zbraně, přičemž double feed je u dlouhé zbraně nepoměrně častější závada, než u krátké.

- **nenabitá zbraň** - identifikace závady; doražení zásobníku do zbraně; přetažení táhla závěru zbraně,
- **dojití nábojů** - identifikace závady; záměna zbraně, poté přebití zbraně,
- **selhač** (nevystřelení náboje) - identifikace závady; záměna zbraně, poté doražení zásobníku do zbraně a přetažení táhla závěru dlouhé zbraně,
- **zádržka** (vzpříčení nábojnice) a **double feed** - identifikace závady; záměna zbraně, poté vyjmutí zásobníku ze zbraně; táhlem závěru vyčištění komory zbraně od nábojů či nábojnic, popřípadě vyčištění zbraně slabou rukou; vrácení zásobníku a přetažení táhla závěru dlouhé zbraně pro nové nabití.

2.6.10 Střelba za pohybu

Výcvik střelby za pohybu patří mezi nejnáročnější součásti střeleckého výcviku. Ve střelbě za pohybu se kloubí střelecké dovednosti s pohybem (rychlou chůzí). Koordinaci střelby s pohybem je nutné nacvičit intenzivním suchým tréninkem.²⁵ Tato technika se provádí rychlou chůzí na pokrčených nohou se sníženým těžištěm, chodidla se pohybují těsně nad zemí (připodobnit se dá tento pohyb ke kachní chůzi). Střílet se dá za pohybu dopředu, ústupu vzad i při pohybu do obou stran. Pokud střelec nestřílí, má při pohybu prst mimo spoušť. Při této technice se nejvíce ocení výhoda kolimátorů na dlouhých zbraních, které zajišťují při pohybu větší přesnost než mířidla krátkých zbraní.

Tato technika je největší míře zařazena do výcviku zásahových jednotek, které pracují a pohybují se v týmech. Přesto je tato technika stejně důležitá i pro běžného

²⁵ ČERNÝ, P., GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. s. 116.

hlídkového policistu. Vychází to z potřeb prohledávat prostory budov, kdy se pátrá po ozbrojených pachatelích trestné činnosti nebo aktivních střelcích, kdy při kontaktu s nimi nelze použít žádného krytu a je tedy nutnost na ně střílet za pohybu.

2.6.11 Střelba zpoza krytu

V podkapitole o střeleckém postoji (podkapitola 2.6.3) nebyly uvedeny jiné varianty střeleckého postoje než postoj ve stoje. Dalšími variantami jsou klek, dřep (pro dlouhé zbraně) a leh. Ve výcviku policie se tyto varianty střeleckého postoje používají ve výcviku střelby zpoza krytu. Důvodem je to, že střelba při policejních zákrocích je vedena na malé vzdálenosti, kdy zaujetí ani jedné z uvedených variant postojů není výhodou, ale spíše nevýhodou. Obecně platí, že střelci jsou vycvičení nebo vedeni vlastními instinkty střílet na největší vitální zónu těla, tedy doprostřed hrudníku. Při zaujetí kleku, se sice rádooby sníží zasažitelná plocha těla, ale vystaví se pouze možnosti okamžitého zásahu hlavy a po pouhém sklopení zbraně může protivník pokračovat v zásazích vitálních zón těla. Další možná nevýhoda při zaujetí kleku (dřep) je v možnost rozhodit si zaměření cíle tak, že se střelec nemusí strefit. U lehu jsou všechny uvedené nevýhody ještě navýšeny dobou, po kterou se tato pozice zaujímá, a poté nutností se opětovně zaměřit na cíl. Při větší vzdálenosti (50 a více metrů) se tyto nevýhody smazávají a oproti kratší vzdálenosti je zaujetí těchto pozic i výhodné. A to díky snížení zasažitelných vitálních zón a možnosti lepšího zamíření, např. v lehu při střelbě z krátké zbraně. Dalším použitím těchto střeleckých pozic je střelba zpoza krytu a to při použití krátké i dlouhé zbraně.

Při střelbě zpoza krytu střelec co nejrychleji zaujme postavení v krytu. V reálné situaci to znamená, že se střelec po co nejmenší trase přemístí za kryt a to tak, aby protivníkovi co nejvíce znemožnil svůj zásah. Například pokud má střelec kryt několik metrů vlevo od sebe, neběží se schovat do krytu kolmo (použití při střeleckých závodech), ale skryje se za krytem tak, že udělá několik rychlých kroků doleva a tím se skryje za kryt. Poté se za pomoci krytí přesune do krytu, kde po zaujetí střeleckého postoje může zahájit střelbu. To, z jakého střeleckého postoje provádí střelbu, závisí od typu krytu ze kterého střelec střílí (automobil, roh budovy, zídka, lampa, atd.). Po zaujetí krytu se střelec vykloní a „vykrojením prostoru“, kdy dohledá cíl pro zahájení střelby. „Vykrojení“ je technika postupného prohledávání prostoru, se střelec vyklání zpoza krytu a prohlíží prostor tak, aby co nejméně vystavoval jakoukoliv část svého těla a tudíž byla co nejvíce zachována jeho bezpečnost. Tato technika se používá např. při

čištění místností v budovách. „Vykrojování prostoru“ se provádí z toho důvodu, že při zahájení přesunu do krytu nejspíše protivník změní svoji pozici a dále se může změnit prostředí kolem střelce. Při střelbě z krytu s dlouhou zbraní při velké vzdálenosti (kolem 80 a více metrů) lze krytí upozadit komfortu střelby. To což znamená, že při této vzdálenosti střelec může upustit od snahy o co nejbezpečnější provádění krytí a při zaujetí komfortní pozice (klek, nebo leh vedle překážky). Při možném využití krytu jako opory pro zbraň a po nalezení cíle může zahájit střelbu. Toto platí pouze za předpokladu, že policista zakročuje proti střelci s méně výkonnou zbraní, než má on sám.

Při střelbě z krytu se dodržuje zásada, že po každé změně při střelbě (závada, přebití, nutnost schovat se před střelbou), se pokračuje ve střelbě, pokud to kryt dovolí, z jiné střelecké pozice nebo strany krytu.

2.6.12 Kontrola okolí

Po ukončení střelecké situace se provádí kontrola cíle, což znamená, že se zkontrolují vizuálně zásahy na terči, v reálném boji stav protivníka. Po této kontrole se provádí technika kontroly okolí (odhled). Kontrola okolí vychází z toho, že svět okolo nás je 360 stupňový, proto nestačí zkontrolovat jenom stav protivníka nebo terče, v závislosti jestli střelec bojuje nebo cvičí, ale střelec provede kontrolu okolí kolem sebe (kontrola kolegy, hledání dalších útočníků). V základním provedení této techniky si střelec nejprve zkontroluje okolí kolem sebe z jedné a potom druhé strany. Tato kontrola se provádí tak, aby střelec skutečně viděl a identifikoval okolí kolem sebe. Technika se dá v závislosti na okolnostech a prostředí, jakkoliv modifikovat (kontrola okolí v týmu, budově, atd.). Kontrola okolí se provádí s krátkou i s dlouhou zbraní.

Další důvod pro provádění kontroly okolí je narušení tzv. „tunelového vidění“. Tunelové vidění je jev, který vzniká při přílišném zaměření se na cíl. Tento problém při reálné bojové situaci nastává z důvodu věnování veškeré pozornosti osobě, proti níž policista zasahuje. Je tudíž nutno s ním počítat a pro vlastní bezpečnost co nejdříve eliminovat.

2.6.13 Komunikace při střelbě

Komunikace je důležitou součástí střeleckého výcviku. Běžní policisté většinou pracují v dvoučlenných nebo tříčlenných hlídkách, kdy členové těchto hlídek musejí při použití zbraně v reálných zákrocích společně komunikovat, jinak dochází ke zmatkům

a nedorozuměním. Díky této komunikaci získávají policisté přehled nejenom o sobě (zranění, pozice, atd.), ale také o tom, co právě dělají (přebíjení, odstraňování závady, atd.), a předávají si tak i informace o poloze a konání osoby, proti které zakročují.

Komunikace mezi členy hlídky musí být hlasitá a co nejjednodušší (např. přebíjím, kryji, jdu, atd.). Tato potřeba vychází z toho, že při použití zbraně dochází k velkému stresu, hluku a zmatku, kdy střelec upoutává svojí pozornost na cíl vůči němuž zasahuje, a tím se izoluje od okolního prostředí. Díky dobře vedené komunikaci se tento handicap nabourává.

Oproti tomu komunikace v ZJ vychází z typu jejího nasazení. Při běžném zákroku této jednotky (tichému přepadu), se používá tichá komunikace za použití ručních signálů, ale v otevřeném bojovém střetu příslušníci ZJ používají tu samou komunikaci, jakou se učí i ostatní policisté, tedy pokyny hlasitou a jednoduchou češtinou.

2.7 Boj na krátkou vzdálenost

Close Quarters Battle (dále jen CQB) - boj na krátkou vzdálenost je způsob boje, který používají bezpečnostní útvary v uzavřených prostorech, úzkých uličkách a při kontaktním způsobu boje muž proti muži.

Pohotovostní motorizovaná jednotka. V minulosti se u PMJ prováděl výcvik techniky CQB, která se používá při obraně policisty proti útočníkovi s nožem, kdy útočník je u policisty na velmi krátkou vzdálenost. Při této technice slabou rukou policista útočí na obličej útočníka nebo si chrání proti napadení svojí hlavu. Při tomto tasí svojí zbraň a střelbou od boku, kdy hlaveň zbraně směřuje do oblasti pánve útočníka, jej zneškodňuje. Pro potřeby výcviku zaměřeného na likvidaci aktivních střelců byly do výcviku PMJ zařazeny střelecké techniky CQB, které byly dříve doménou ZJ a Útvary rychlého nasazení Policie ČR. Příslušníci PMJ nacvičují střelecké drily v rámci střelby z krátkých a dlouhých zbraní spojené s pohybem, spoluprací a komunikací v rámci hlídek a týmů.

Příslušníci PMJ jsou při své službě vystaveni možné hrozbě odebrání zbraně nebo napadením pachatelem se zbraní. Přesto není do výcviku PMJ zařazena žádná technika k obraně zbraně, nebo k odzbrojení útočníka se zbraní.

Zásahová jednotka. Vzhledem k způsobu nasazování a zákrokům ZJ je výcvik technik CQB více propracovaný a to díky praxi v provádění zákroků za využití technik CQB. ZJ má pro potřeby výcviku těchto technik větší časové a materiální možnosti a z důvodu svého nasazování klade na tento způsob výcviku větší důraz.

KŘP hl. m. Prahy. Techniky CQB se při výcviku útvarů KŘP hl. m. Prahy vůbec neprovádí.

2.8 Střelba za nestandardních podmínek

Střelbou za nestandardních podmínek se rozumí střelba z vynucených pozic při vynucených podmínkách (zranění, snížená viditelnost). Tyto podmínky nepodléhají vůli střelce, protože si policista nemůže vybrat denní dobu, kdy provádí zákrok. Další z neovlivnitelných podmínek je místo, kde policista zasahuje, a dále pak stav, v kterém policista zasahuje (střelba po zranění).

2.8.1 Střelba za snížené viditelnosti

Polovina služby policisty, ať již se jedná o běžného hlídkového policistu nebo o příslušníka ZJ, se odehrává za snížených viditelných podmínek (noc, stmívání). Přesto tyto podmínky střelecká příprava u běžných policejních útvarů KŘP hl. m. Prahy vůbec nereflkuje. Noční střelecký výcvik se provádí pouze u ZJ a PMJ. U zásahové jednotky se noční střelecký výcvik provádí s krátkou i dlouhou zbraní a probíhá několikrát ročně. Ve výcviku PMJ je noční střelecký výcvik zařazen pouze jednou ročně, přičemž výcvik probíhá pouze s krátkou zbraní, i když jsou do služby PMJ zařazeny dlouhé zbraně.

Při výcviku příslušníků PMJ je zaměřen na použití ručních svítilen při snížené viditelnosti, a to z toho důvodu, že příslušníci PMJ nejsou oproti příslušníkům ZJ vybaveni podvěsnými svítilnami. Výjimku tvoří příslušníci PMJ, kteří si podvěsné svítilny pořídí z vlastních prostředků. Tyto techniky kladou důraz na koordinaci mezi svítilnou a zbraní. Při výcviku u PMJ se používají tyto techniky:

Hariessova metoda - jedná se o jeden a půl ruční úchop zbraně, což znamená, že k silné ruce která drží zbraň, je zespoda přiložena slabá ruka, která podhmatem drží a ovládá svítilnu. Pěst slabé ruky je vytočena směrem nahoru, kdy díky tomuto vytočení

je stabilizována silná ruka. Díky tomuto úchopu umožňuje Heriessova metoda rychlou střelbu a to i za pohybu.²⁶

Policejní technika - Při této technice se drží zbraň jednoruč, kdy slabá ruka ovládající svítilnu, je přiložena k hlavě (čelisti). Nevýhodou je to, že střelec ovládá zbraň pouze jednou rukou, což může být pro špatně trénovaného střelce problém.

Technika FBI - Tato technika je tzv. prohledávací. Provádí se při jednoručním držení zbraně. Slabá ruka drží svítilnu co nejvíce do strany a vzhůru od osy těla střelce. Tato technika má oproti předešlým výhodu v tom, že svítilna není umístěna na těle, nebo před tělem. Velkou nevýhodou je špatná koordinace svítilny se zbraní, další nevýhodou je nemožnost pohybu při provádění této techniky.²⁷

Vzhledem k výše uvedenému se ve střeleckém výcviku PMJ preferují Heriessova a policejní technika, kdy nevýhodu plynoucí z umístění svítilny před a na těle, je z větší části kompenzována používáním balistické ochrany příslušníky PMJ. Další nevýhodou těchto technik je potřeba někde umístit svítilnu v případě odstraňování závad, přebíjení nebo při potřebě manipulace s předměty (otvírání dveří, atd.).

ZJ má všechny své zbraně vybaveny podvěsnými svítilnami, čemuž je podřízen i výcvik příslušníků této jednotky. Při použití zbraní s tímto typem svítilny je velkou výhodou, že se nemění držení zbraně, tedy zůstává obouruční úchop. V případě potřeby manipulace s něčím, stačí odpojit slabou ruku z úchopu a poté je možná jakákoliv manipulace. Již výše zmiňovaná nevýhoda umístění zdroje světla před tělo, je odstraněna používáním těžké balistické ochrany příslušníky ZJ. Noční střelecký výcvik u ZJ probíhá často a vzhledem k jeho důležitosti je na něj vyčleněno dostatečné množství nábojů tak, aby byl kvalitní a přinášel i kvalitní střelecké návyky příslušníkům této jednotky.

2.8.2 Střelba z vynucených pozic

Nejčastějším příkladem vynucených střeleckých pozic je pozice střelce po zranění. Při způsobení střelného nebo jakéhokoliv jiného zranění v reálu pro střelce boj nekončí. Přestože zranění je nanejvýše stresující situace, při níž je střelec vystaven

²⁶ SUAREZ, G. *The tactical pistol: Advanced gunfighting concepts and techniques*. USA, Boulder: Paladin Press, 1996. s. 153.

²⁷ ČERNÝ, P., GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. s. 186 - 188.

bolesti a šoku z důsledků zranění, nesmí se těmto vlivům podvolit, ale musí pokračovat v boji.

Vynucené střelecké pozice jsou zcela nekomfortní pozice, kdy střelba z nich je improvizovaná a zcela podléhá situaci, v jaké se střelec nachází. Přesto se na tyto situace dá výcvikem částečně předpřipravit.

Příkladem vynucené střelecké pozice je střelba z leže na zádech při zranění některé končetiny střelce. Při tomto se střelec musí nejenom vypořádat s pozicí v leže na zádech, ale i s problémy, které mohou nastat při střelbě jednoruč z této pozice, nutnosti se v ní přemísťovat, přebíjet, atd.. Tento výcvik je potřeba provádět s krátkou i dlouhou zbraní.

Dalším příkladem této techniky je zaujetí nekomfortní pozice z důvodu potřeby střelby do míst, při níž je nutné upravit základní střelecké pozice (klek, leh), tak aby bylo vůbec možno střílet. Takovýmto příkladem je střelba z dlouhé zbraně do sklepa přes malé a nízko položené okno, vedená směrem dolů. Pro takovou střelbu se používá pozice tzv. „klekoleh“. Tato pozice vychází z kleku, kdy se trup těla sníží co nejvíce k zemi, dlouhá zbraň je usazena v rameni, loket silné ruky je položen na zem a slabá ruka ovládá zbraň pomocí předpažbí. Stabilizace této pozice se dosahuje pomocí natažení jedné z nohou.

Výcvikem těchto situací se porušují pravidla bezpečnosti při vedení střeleckých výcviků, tedy bezpečnostních úhlů a pravidlo o nemíření na jiné osoby. Vzhledem k tomu by před výcvikem těchto technik měl být proveden precizní „suchý“ nácvik a výcvik by měl být prováděn zkušenými střelci. Proto se výcvik střelby z vynucených pozic provádí pouze u ZJ.

2.9 Výcvik pomocí FX Suminition

Jedná se obchodní název tréninkového střeliva vyráběného firmou General Dynamics - Ordnance and Tactical Systems Canada Inc. Tato firma (v té době ještě pod názvem *SNC Technologies Inc.*) vyvinula uvedené střelivo v roce 1980. V rámci vývoje celé řady výrobků určených ke zvýšení reality výcviku ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů.

FX Simunition (force on force systém): Tímto názvem je označen systém tvořený značkovacími náboji, konverzní sadou na zbraň a osobními ochrannými prostředky střelce.

FX marking cartridge: Jedná se řadu značkovacích nábojů určených k nácviku boje na krátkou vzdálenost (CQB). Jsou vyráběny v rážích 9 mm, .38 a 5.56 mm. Střela obsahuje vodou ředitelnou barvu, podobně jako paintballové projektily. Po dopadu dojde k roztržení střely a označení cíle. Náboje jsou vyráběny v šesti barevných provedeních. Tato munice může být používána ve standardních zbraních, vybavených konverzní sadou, tvořenou závěrem, hlavní s odfukovými otvory a odlehčenou vratnou pružinou, popřípadě zbraněmi speciálně vyrobenými pro tento účel. Tyto zbraně a konverze jsou standardně označeny modrou barvou, aby se předešlo případné záměně s ostrými zbraněmi. Při pokusu o vystřelení tohoto náboje ze standardní zbraně dojde k uvážnutí nábojnice v nábojové komoře a tuto nábojnici je pak třeba pracně vyrážet.²⁸

Výrobce zaručuje při použití konverze FX Simunition rozptyl 9 cm na vzdálenost 7.6 metru u ráže 9 mm/38 a 20 cm na 30 metrů u ráže 5.56 mm. Přesnost i dostřel je výrazně ovlivněn délkou hlavně.²⁹

Systém FX Simunition je patrně nejvýhodnějším současným soupeřským systémem. Zbraně svojí obsluhou a hmotností plně odpovídají reálným vzorům, často se jedná o skutečné zbraně vybavené konverzní sadou. Za určitý nedostatek by mohl být brán jen menší zpětný ráz a menší dostřel na větší vzdálenosti. Výhodou je i citelný zásah značkovacím projektilem, který přispívá k realitě výcviku a snaze účastníků o krytí. Nevýhodou je ale značně vysoká cena FX munice, cca 25 Kč za jeden kus, díky kterému jsou výcvikové možnosti u běžných útvarů značně omezeny.

Tento soupeřský systém významným způsobem zvyšují realitu výcviku. Běžná střelecká příprava, ať již na běžných či na projekčních střelnicích, dokáže naučit střelce základním střeleckým technikám. Střelec ale stojí většinou proti cílům, které ho nijak neohrožují. V žádném případě tedy nedokáže vzbudit ve střelci pocit vlastního ohrožení, daný tím, že střelec stojí proti živým protivníkům, kteří mohou reagovat nenadálým způsobem, vymýšlet vlastní taktické postupy reagující na činnost střelce, případně

²⁸ *FX Training System Non-Lethal - Reduced-Energy.* [online]. 2014 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.simunition.com/en/products/fx_marking_cartridges>.

²⁹ *AS real as you can get with 5.56 mm FX Marking cartridges.* [online]. 2014 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.simunition.com/upload/documents/doc_96.pdf>.

As real as you can get with 9 mm and .38 cal. FX Marking cartridges. [online]. 2014 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.simunition.com/upload/documents/doc_94.pdf>.

mohou trestat jeho chyby. Při použití FX Simunition je střelec neustále držen pod tlakem, který je podobný ostrému zákroku. Navíc je použití soupeřských systému vysoce bezpečné a je možno procvičovat střelecké techniky jak jednotlivce, tak i celého týmu, bez rizika zranění.

Síla tohoto soupeřského systému tkví spíše v kombinaci střeleckého a taktického výcviku a to jak jednotlivce, tak i zakročujícího týmu, než v samotné střelecké přípravě. Zde použití FX Simunition tvoří jen doplňkovou část. Tento soupeřský systém nemůže nahradit střeleckou přípravu v nácviku střeleckých dovedností z následujících důvodů:

- Díky malé energii projektilu zde prakticky chybí zpětný ráz.
- U většiny systémů je jiný způsob ovládnání než u skutečných zbraní, zbraně vyžadují jiný způsob držení a jejich hmotnost je odlišná od reálných zbraní.
- Kvůli nízké energii a malé váze projektilu mají zbraně soupeřských systémů velmi omezený dostřel.
- Přesnost zásahu je u těchto zbraní dostatečná pro nácvik taktického použití zbraně, ale naprosto nedostatečná pro nácvik přesné, mířené střelby.
- Kvůli vyšší ceně střeliva by byl střelecký výcvik s těmito zbraněmi ekonomicky neúnosný.

Z výše uvedených důvodů je jasné, že výcvik s FX Simunition je pouze doplňkem a rozšířením základní střelecké přípravy, které jsou prováděny běžnými palnými zbraněmi. Jeho síla není v běžném střeleckém výcviku, ale v propojení taktické a střelecké přípravy, kdy výcvik s těmito zbraněmi dává policistovi jistotu v osvojené střelecké dovednosti a návyky. Pro jeho využití je nutno dodržovat následující pravidla:

- FX Simunition využívat především k jejich původnímu určení, tj. nikoliv ke střelbě na terč, ale v rámci modelových situací na „živé cíle, představované protihráči“.
- V modelových situacích zamezit střelbě na velké vzdálenosti, na které se již projevují špatné balistické vlastnosti střeliva a klást důraz na použití zbraně do vzdálenosti max. 10 metrů.
- Zamezit neúčelnému plýtvání municí a vést absolventy výcviku k dodržování reality výcviku.
- Dbát na dodržení zásad správného krytí. Nepoužívat ke krytí snadno prostřelitelné materiály (keře, skleněné desky, atd.).

2.10 Výcvik mimo PČR

Vzhledem k četnosti střeleckého výcviku spojeného s malým počtem nábojů vyčleněného na výcvik u PČR., která je kromě zásahových jednotek a specializovaných celorepublikových útvarů zcela nedostačující, jsou dalšími možnostmi pro zdokonalování se v střeleckých dovednostech soukromé návštěvy střelnic, prodělávání střeleckých kurzů u soukromých subjektů nebo účasti na střeleckých závodech. Všechny uvedené aktivity mají jedno společné, policista musí být vlastníkem zbrojního průkazu a zbraně. Další možností je čerpání informací z internetu, knih a videí se střeleckou tematikou. V rámci těchto informačních zdrojů je však uvedeno mnoho mýtů a polopравd a je třeba odlišit užitečné informace od smyšlenek.

2.10.1 Výcvik na střelnicih

Výhodou vlastního výcviku na střelnicih je to, že si střelec určuje četnost, množství munice spotřebované na výcvik a času stráveného výcvikem, sám. Nevýhodou jsou značné náklady spojené s tímto výcvikem. Při dnešní ceně munice a střelnic, se částka vydaná za vlastní trénink může vyšplhat na tisíce korun měsíčně. Další výhodou je dosažitelnost a kvalita střelnic. V jistý okamžik střeleckého výcviku přestává být střelnice se statickými stavy dostačující. Pro výcvik střelce je potřeba trénovat v takové střelnici, kde se dá pohybovat, střílet do více směrů, stavět si své situace.

2.10.2 Výcvik u soukromých subjektů

Další možností jak zvyšovat své střelecké dovednosti je výcvik u soukromých subjektů zabývajících se střeleckým výcvikem. Výcvik u těchto subjektů zajišťují bývalí příslušníci bezpečnostních zborů se zkušenostmi s vedením střeleckého výcviku. Na bezpečnostním trhu v ČR existuje mnoho takových soukromých subjektů (Akademie Aegis, Hard Task, SWandTT, SOG - Defence, atd.), které se specializují od střeleckého výcviku přes taktický výcvik až po kurzy první pomoci v bojových podmínkách. Do ČR jezdí také zahraniční instruktoři střelecké přípravy od různých asociací, zabývajících se bojovými uměními - Avi Nardia (bývalý příslušník elitních jednotek komando Izraelských obranných sil)³⁰, ale i na pozvání jednotlivých soukromých subjektů - Jim Smith (bývalý operátor 1st SFOD - D, známější jako Delta

³⁰ AEGIS TEAM *Na výcviku s izraelským instruktorem - AVI NARDIA a jeho střelecký trénink* [online]. 2011 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.aegisteam.cz/blog/AviNardia_strelba>.

Force)³¹, atd.. Pro zájemce o střelecký výcvik je tedy z čeho vybírat. Takto kvalitní výcvik stojí spoustu času, peněz a bez vlastnictví zbrojního průkazu jej nelze absolvovat (zbraň se na tyto výcviky dá zapůjčit).

2.10.3 Střelecké závody

Účast na závodech v moderních akčních střeleckých disciplínách (IPSC, LOS, Tactical cupy), může být pro střelce prospěšná, pokud veškerý svůj výcvik nepodřídí úspěchu v těchto závodech. Pouhým soustředěním na tyto závody a tréninkem na ně, můžou u střelce vzniknout návyky, které jsou v obranné nebo bojové střelbě nežádoucí. Účast na těchto závodech však rozvíjí a prohlubuje bezpečnostní návyky, dovednosti, učí rychlou identifikaci cíle a pomáhá rozvinout rozhodovací proces při střelbě. Dále je střelec nucen vypořádat se stresem, který navozují pípnutí timeru a snaha o co nejlepší umístění v závodě.

³¹ AEGIS TEAM *Střelecký výcvik SPARTAN TACTICAL - kurz vedený v ČR bývalým členem speciálních sil armády USA* [online]. 2011 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.aegisteam.cz/blog/carbine_spartan>.

3 DOTAZNÍK

V první sekci budou podrobně představeny výzkumné otázky, pro jejichž ověření byla zvolena forma analýzy anonymního dotazníku poskytnutého policistům na KŘP hl. m. Prahy (SKPV, OHS, MOP), PMJ hl. m. Prahy a ZJ KŘP hl. m. Prahy. Statistické metody užití k analýze vyplněných dotazníků budou stručně představeny v následující sekci. Charakteristika respondentů je představena ve třetí sekci. Čtvrtá sekce obsahuje vyhodnocení jednotlivých otázek dotazníku, závěry z nich plynoucí a jejich souvislost s předestřenými hypotézami. Zajímavé volné odpovědi jsou zmíněny v páté sekci. Závěrečná sekce obsahuje souhrnné vyhodnocení dotazníkového šetření a závěry ohledně hypotéz. Vzor dotazníku je přiložen jako tištěná příloha č. I k bakalářské práci.

3.1 Cíle dotazníku

Cílem dotazníku je prozkoumat názor příslušníků PMJ, ZJ a útvarů KŘP hl. m. Prahy na střeleckou přípravu na jejich útvarech. Hlavní záměr je posouzení tří hypotéz (HD1, HD2 a HD3) ohledně střelecké přípravy u KŘP hl. m. Prahy.

HD1: První hypotéza se týká kvality střeleckého výcviku policistů KŘP hl. m. Prahy. Hypotéza vychází z předpokladu, že střelecký výcvik příslušníků KŘP hl. m. Prahy je na takové úrovni, že díky ní jsou policisté schopni efektivně a účelně použít zbraň při služebním zákroku.

HD2: Druhá hypotéza se týká hodnocení kvality střelecké přípravy na jednotlivých útvarech KŘP hl. m. Prahy. V této hypotéze vycházíme z předpokladu, že běžní policisté vykonávající hlídkovou službu na KŘP hl. m. Prahy mají méně kvalitní střelecký výcvik než příslušníci PMJ, přestože často reagují na tísňové volání linky 158, kdy mnohdy zasahují proti pachatelům násilné trestné činnosti.

HD3: Třetí hypotéza tvrdí, že příslušníci Policie z důvodu malého či nekvalitního střeleckého výcviku si zvyšují své střelecké dovednosti mimo služební přípravu ve svém volném čase.

Kromě počtu odsloužených let bylo v dotazníku monitorováno i pohlaví a předchozí služební zařazení respondentů. U těchto dat není předpoklad, že by měla zásadní vliv na další odpovědi.

3.2 Užité metody

Jednotlivé otázky dotazníku byly zpracovány do dvourozměrných kontingenčních tabulek, ve kterých byly vznášeny otázky zabývající se názorem policistů proti délce služebního poměru, pohlaví a předchozího zařazení. Pro ověření předložených hypotéz byla testována nezávislost v tabulce na hladině spolehlivosti 95%. Zamítnutí nezávislosti interpretujeme tak, že máme s 95% jistotou prokázáno, že mezi danými otázkami existuje závislost. Její konkrétní forma je poté reprezentována skrze relativní četnosti jednotlivých polí příslušné tabulky. K ověření hypotézy byl použit asymptotický Pearsonův test nezávislosti a Fischerův přesný test nezávislosti (v případech, kdy byly z důvodů nízkých absolutních četností v polích tabulky oprávněné pochybnosti o přesnosti výsledků prvně jmenovaného testu). Některé tabulky dotazníku byly natolik velké, že Fisherův test nebylo možné spočítat, a zároveň Pearsonův test z důvodů nízkých četností nebylo možné použít. V některých případech byly problémy způsobeny jedním řádkem či sloupcem (obsahujícím téměř samé nuly), či sloupcem pro interpretaci nepříliš důležitým. V takových případech byla hypotéza nezávislosti testována na tabulce bez tohoto sloupce/řádku. Pro zbylé tabulky, pro které vypuštění řádku/sloupce nevyřešilo problém, obecně nebyly činěny statistické závěry pro celou populaci, byly získány pouze popisné statistiky pozorovaného souboru. Vzhledem k velkému množství prováděných testů bylo za účelem udržení hladiny spolehlivosti 5% použito Bonferroniho korekce mnohonásobného testování. Metoda byla použita zvlášť pro každou základní veličinu, použitá hladina pro p-hodnoty tedy byla $0,05/13=0,0038$. Tato volba se zdá smysluplná vzhledem ke konzervativní povaze metody a faktu, že testy jsou závislé (a korekce je tedy výrazně striktnější, než by bylo potřeba).³²

Pro marginální závěry (tj. ignorující odsloužená léta, pohlaví a předchozí zařazení) ohledně jednotlivých otázek byly použity bodové odhady a vypočteny 95% intervaly spolehlivosti založené na binomickém rozdělení. Intervaly interpretujeme tak,

³² ZVÁRA, K. *Biostatistika*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2004. s. 123.
ANDĚL, J. *Základy matematické statistiky*. Praha: MatfyzPress, 2002. s. 273, 295.

že s 95% pravděpodobností leží pravý podíl policistů s danou odpovědí v mezích příslušného intervalu.

3.3 Charakteristika respondentů

Respondenti dotazníku jsou příslušníky KŘP hl. m. Prahy, kteří byli náhodně vybráni z celého krajského ředitelství. Soubor tedy můžeme považovat za reprezentativní vzorek. Celkově bylo vyhodnoceno 264 dotazníků ze 273 odevzdaných. Dotazník byl prováděn na PMJ hl. m. Prahy, ZJ KŘP hl. m. Prahy a dalších útvech KŘP hl. m. Prahy. Vyřazené dotazníky nebyly zahrnuty do analýzy z důvodu formálního chybování při vyplňování. Policisté byli rozděleni do skupin podle délky služebního poměru, pohlaví, zařazení do skupiny služebního výcviku, současného a předchozího služebního zařazení. Ve zkoumaném souboru bylo pouze 17 policistek, což ukazuje na fakt, že o práci u Policie mají stále větší zájem spíše muži. Zastoupení žen mezi respondenty je velice malé na smysluplnou aplikaci statistických metod, proto nebylo pohlaví respondentů během vyhodnocování bráno v úvahu. Pro zbylá rozděľující kritéria bylo rozložení odpovědí dostatečně rovnoměrné, aby byla další analýza smysluplná. Vyhodnocení rozděľujících otázek je podrobně viditelné v tabulce č. 1, tabulce č. 2, tabulce č. 3 a tabulce č. 4 (příloha II). Dále potom v grafu č.1 a grafu č. 2 (příloha III).

Mimo hlavní cíle dotazníku došlo k dalšímu užitečnému zjištění: Dotazování se ze 40 operátorů ZJ, účastnilo 32 policistů, kdy 23 z nich odpovědělo, že by se měl na jejich útvaru navýšit počet ostrých střeľeb. Pouze 9 z dotazovaných příslušníků ZJ je spokojeno s momentálním stavem (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 6). Přestože je na tom ZJ co do počtu nábojů a výcviků, ze sledovaných útvarů zdaleka nejlépe, nejsou příslušníci tohoto útvaru s počtem svých ostrých střeľeb spokojeni. Tato domněnka je podpořena faktem, že pouze 14 policistů sloužících na ZJ uvedlo, že střeľecký výcvik proděľávaný u PČR je dostačující.

3.4 Vyhodnocení

Ve vyhodnocení se již budu věnovat pouze zjišťovacím otázkám. Šestá otázka, tedy první zjišťovací, se zabývá množstvím ostrých střeľeb pro jednotlivé útvary KŘP hl. m. Prahy. Pouze 6 respondentů je přesvědčeno, že ostrých střeľeb by mělo být zařazeno méně. Naopak 114 policistů odpovědělo, že jsou s aktuální situací spokojeni a 144 dokonce vyjádřilo zájem na zvýšení počtu ostrých střeľeb při střeľeckém výcviku

(detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 5). V této otázce nalzáme signifikantní závislost, a to mezi odpověďmi v dotazníku a služebním zařazením. Konkrétně většina příslušníků zásahové jednotky uvádí, že ostrých střeľeb by mělo být více, oproti tomu si nikdo ze zásahové jednotky neuvádí, že by jich mělo být méně. Příslušníci PMJ jsou oproti jiným útvarům ve větší míře přesvědčeni, že mají dostatečný počet ostrých střeľeb. Většina ostatních dotazovaných policistů (MOP, OHS a SKPV a jiné útvary) uvádí, že ostrých střeľeb by mělo být více (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 6).

Sedmá otázka se zabývá hodnocením kvality střeľeckého výcviku vedeného na KŘP hl. m. Prahy. 149 příslušníků uvádí, že kvalita střeľeckého výcviku je dostačující. 85 policistů odpovědělo, že kvalita střeľeckého výcviku je na vysoké úrovni, oproti tomu 30 policistů uvádí, že kvalita výcviku je zcela nedostačující (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 7). V této otázce nalzáme signifikantní závislost, a to mezi položenou otázkou a skupinou služebního výcviku. V první výcvikové skupině si téměř nikdo nestěžuje na nedostatečnou kvalitu střeľeckého výcviku, naopak ve třetí skupině si skoro nikdo nemyslí, že by střeľecký výcvik měl vysokou úroveň. Čtvrtá výcviková skupině je zastoupena vedoucími pracovníky PČR, kdy respondenti tohoto dotazníku uvádějí, že výcvik je dostatečný pro jejich služební zařazení (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 8).

Osmá otázka je zaměřena na reálnost střeľeckého výcviku u policie. Z odpovědí na dotazník vyplývá, že 186 policistů uvádí, že střeľecký výcvik je dostatečně reálný. 72 policistů odpovědělo, že je přehnaně lehký a 6 příslušníků si myslí, že je příliš obtížný (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 9). V této otázce nalzáme několik signifikantních závislostí. První signifikantní závislost je mezi otázkou a skupinou služebního výcviku. Od první skupiny služebního výcviku ke třetí skupině ubývá policistů, kterým případně střeľecký výcvik reálný ve prospěch těch, kterým připadá střeľecký výcvik lehký (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 10). Další signifikantní závislost byla nalezena mezi reálností výcviku a služebním zařazením odpovídajících policistů, kdy za nejvíce reálný jej pokládají příslušníci PMJ a ZJ. Oproti tomu za příliš lehký jej více považují příslušníci KŘP hl. m. Prahy (OHS, MOP, SKPV). Tato signifikantnost je detailně zobrazena viz příloha II, tabulka č. 11.

Devátá otázka se dotazuje, zda střeľecký výcvik připraví policisty na použití zbraně ve služebním zákroku. 165 policistů uvádí, že je střeľecký výcvik připraví na použití zbraně v reálné situaci, oproti tomu 43 respondentů uvedlo, že si nemyslí, že by

je střelecký výcvik mohl připravit na použití zbraně v reálném zákroku a 56 policistů to nedokáže posoudit (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 12). V této otázce nalzáme signifikantní závislost, a to mezi ní a skupinou služebního výcviku. Od první skupiny služebního výcviku ke třetí skupině ubývá policistů, kteří uvádějí, že je střelecký výcvik připraví na použití zbraně (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 13).

Desátá otázka ukazuje, jak by se dle policistů dal zkvalitnit střelecký výcvik. V této otázce bylo možné uvést několik odpovědí. Z 264 policistů jich 184 opovědělo, že zkvalitnit střelecký výcvik by se dal navýšením počtu ostrých střebeb a počtu nábojů. 30 policistů si uvádí, že zkvalitnění střeleckého výcviku by bylo dosaženo kvalitnějšími instruktory střelecké přípravy. 144 policistů si myslí, že kvalitnějšímu výcviku by pomohla modernizace střelnice. Oproti tomu pouhých 32 respondentů je spokojeno se současným stavem střeleckého výcviku (detailní náhled viz II, příloha tabulka č. 14). V této otázce nalzáme signifikantní závislost, a to mezi otázkou zkvalitnění výcviku a zařazením u PČR. Většina dotazovaných bez rozdílu útvaru chce navýšit počet střebeb a nábojů (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 15).

Jedenáctá otázka byla zaměřena na přínos modelových situací za použití FX Simunition pro střeleckou přípravu. Na tuto otázku odpovědělo 162 policistů, že jim dodává jistotu při použití služební zbraně v reálných zákrocích. Jako zpestření výcviku jej vnímá 49 respondentů a jako málo přínosný jej vnímá také 49 respondentů. Pouze 4 policisté uvedli, že z modelových situací za použití FX Simunition nemají žádný přínos, a to z důvodu jejich nereálnosti (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 16). V této otázce nalzáme signifikantní závislost, a to mezi otázkou a skupinou služebního výcviku. Od první skupiny služebního výcviku ke třetí skupině ubývá policistů, kteří tento způsob výcviku pokládají za málo přínosný (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 17).

Dvanáctá otázka se zaměřuje na vnímání střelecké přípravy policisty. Na tuto otázku odpovědělo 204 policistů, že střelecký příprava je pro ně přínos, oproti tomu jí 7 policistů vnímá jako nutné zlo, kterého se musí v rámci služební přípravy účastnit. Jako součást práce, která policisty připravuje na výkon služby, jí vnímá 53 respondentů (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 18). Vzhledem k tomu, že nebyla nalezena žádná signifikantní závislost v souvislosti s touto otázkou, zaměřuji se proto pouze na popisné statistiky.

Třináctá otázka se zaměřuje na hodnocení střeleckého výcviku v souvislosti s předchozím služebním zařazením respondentů. Na tuto otázku uvedlo 88 policistů, že jejich předchozí výcvik byl lepší a 20 policistů uvedlo, že výcvik na jejich minulém služebním zařazení byl horší. Obě dvě skupiny shodně udávají stejné důvody - náboje a počet výcviků. To že byl výcvik rovnocenný uvedlo 48 policistů a 108 respondentů uvádí, že stále působí na svém prvním služebním zařazení, a proto nemohou rozdíly ve výcviku posoudit. Nebyla tedy nalezena žádná signifikantní závislost v souvislosti s touto otázkou a zaměřuji se proto pouze na popisné statistiky (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 19).

Čtrnáctá otázka je zaměřená na zvyšování střeleckých dovedností mimo střelecký výcvik u policie. Na tuto otázku odpovědělo 95 respondentů tak, že ve volném čase navštěvují střelnice nebo se účastní střeleckých kurzů. Dalších 89 policistů uvedlo, že by chtěli navštěvovat střelnici nebo střelecké kurzy, ale nemohou jich využívat z toho důvodu, že nejsou majiteli zbrojního průkazu nebo nemají soukromou zbraň. Oproti tomu 80 policistů uvedlo, že střelecký výcvik prodělaný u policie jim dostačuje (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 20). V této otázce nalézáme signifikantní závislost, a to mezi délkou služebního poměru a zvyšováním střeleckých dovedností. Déle sloužícím policistům střelecký výcvik spíše stačí, oproti tomu krátce sloužící policisté více tíhnou k dalšímu zkvalitnění střeleckých dovedností a účastní se střeleckých kurzů ve volném čase. Také více mladších příslušníků PČR nemá zbrojní průkaz nebo svoji soukromou střelnou zbraň, ale chtěli by je získat, což u starších policistů příliš neshledáváme (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 21).

Na patnáctou otázku odpovědělo 207 policistů tak, že se neúčastní žádných střeleckých závodů, oproti tomu 57 respondentů naopak odpovědělo, že se ze závodů zúčastňuje. Nebyla nalezena žádná signifikantní závislost v souvislosti s touto otázkou a zaměřuji se proto pouze na popisné statistiky (detailní náhled viz příloha II, tabulka č. 22).

Bodový odhad podílu policistů, kteří si myslí, že ostrých střelb při výcviku by mělo být více, je 55% (kdy 95% intervaly spolehlivosti jsou uvedeny v závorkách) (48%-61%). Kvalitu střeleckého výcviku hodnotí jako dostatečnou nebo na vysoké úrovni 89% policistů (84%-92%) a jako reálný jej hodnotí 70% policistů (64,5%-76%). To, že je střelecký výcvik připraví na použití zbraně si myslí 79% policistů (73%-85%). Pro zkvalitnění výcviku ve formě navýšení počtu střelb a nábojů se vyslovilo 68,5%

policistů (62.5%-74%), 54% policistů (48%-61%) chce modernizovat střelnice, pouze 11% policistu (8%-16%) volilo zkvalitnění instruktorského stavu a 12% policistům (8%-17%) nynější stav vyhovuje. Výcvik s FX Simunition považuje za přínosný a dodávající jistotu 61% policistů (55%-67%). Jako přínos ke své práci vnímá střeleckou přípravu 77% policistů (72%-82%). Pouze 30% policistů (25%-36%) považuje výcvik u policie za dostačující, kdy tato skupina neuvažuje o dalším výcviku mimo PČR, 21.5% dotazovaných policistů (17%-27%) se účastní střeleckých závodů.

3.5 Volné odpovědi

Zde jsou uvedeny některé zajímavé postřehy z volných odpovědí:

„Myslím si, že by se peníze měly více investovat do výcviku, než do odměn vedoucích.“

„Vraťte mi Berettu 92 FS a budu spokojen.“

„Střelecká příprava je v rámci základních útvarů nedostatečná.“

„Nezvyšuji si své střelecké dovednosti mimo střelecký výcvik, protože si je ze svého platu nemohu dovolit.“

„Chybí kritický výcvik (v USA u FBI), což je navození reálné situace včetně vnějších faktorů, jako je odraz VRZu (výstražné zvukové zařízení - policejní maják) v noci a nezúčastnění osoby, povětrnostní podmínky i zvuky. Informace dostupné na CIA WORLD FACT BOOK.“

„Více modelových situací s ostrým střelivem. Vyskakování zpoza zástěn, je prostě k ničemu.“

„Uvítal bych více modelových situací s FX (značkovací střelivo), více střelb z různých střeleckých poloh a po zátěži. Dále více individuální přístup instruktorů, více typů terčových zařízení a výcvik ve střelbě za zhoršených světelných podmínek.“

„Považuji za vhodné obměnu služebních zbraní (Pistole CZ nedostačují).“

„Aby instruktoři zbytečně neřvali, protože na jejich zbytnělá ega není nikdo zvědavý - jsou tu oni pro nás a ne my pro ně.“

„Aby se investovalo více peněz do výcviku a ne na odměny lidem do kanceláří a nakoupit alespoň laserové zbraně, ušetří se tím peníze.“

„Výcvik u PČR v současné době je zastaralý, situace jsou nereálné a tudíž je pro mne nezáživný. Uvítal bych změnu dle zkušeností ze zákroků v reálných situacích.“

3.6 Závěr dotazníku

Na základě zjištěných dat můžu konstatovat, že policisté sloužící na KŘP hl. m. Prahy jsou se střeleckým výcvikem vesměs spokojeni. V některých otázkách však vidíme, že by uvítali změnu k většímu množství střelecké přípravy, zvýšení náročnosti a reálnosti střeleckého výcviku. Jen menší skupina se vyjadřuje ke střeleckému výcviku negativně, což poukazuje na to, že střelecká příprava je pro policisty přínosná a vesměs užitečná.

HD1: První hypotéza **byla potvrzena**. Přestože je, kromě zásahové jednotky, možnost střeleckého výcviku značně omezená, nezdá se že by tato skutečnost měla prokazatelný vliv na kvalitu střeleckého výcviku, která je respondenty vesměs hodnocena kladně. Z výsledku dotazníku také vyplývá, že většina dotazovaných si myslí, že by se díky střeleckému výcviku, byla schopna v reálné situaci účinně použít zbraň.

HD2: Druhá hypotéza **byla potvrzena**. V rámci očekávání hodnotí policisté základních organizačních článků oproti příslušníkům PMJ svůj výcvik více negativně, kdy převládá názor, že je potřeba navýšení počtu ostrých střelb a střeliva. Přesto negativních hodnocení střeleckého výcviku bylo poměrně málo.

HD3: Třetí hypotéza **byla potvrzena**. Větší část dotazovaných se ve svém volném čase účastní vlastního střeleckého výcviku nebo alespoň o tom uvažuje.

Pravděpodobný směr zlepšení by měl vést k navýšení počtu střeleckých výcviků, a s tím spojeného navýšení počtu nábojů na ně a provedení modernizace vybavení střelnic. Toto je však závislé především na finanční situaci Policie České republiky, jelikož především finanční náklady spjaté s navýšením počtu výcviků a nábojů na ně jsou značné a mohly by neúnosně zatěžovat rozpočet. Dále by zvýšení výcviků znamenalo navýšení stavu kvalitních instruktorů střelecké přípravy, a také navýšení počtu střelnic pro střelecký výcvik, aby pokryly nároky spojené se zvýšením počtu střelb. Toto by přinášelo další značné finanční nároky. Vzhledem k většímu počtu policistů podstupujících střelecký výcvik, chybí individuální přístup instruktorů. Je nutné však konstatovat, že i přes tyto nedostatky je střelecká příprava v rámci dnešních možností policie na dobré úrovni, kdy je střelecký výcvik veden podle moderních trendů střelecké přípravy.

4 ŘÍZENÝ ROZHOVOR

V této části bakalářské práce se nalézají tři řízené rozhovory s instruktory střelecké přípravy policie, kteří dlouhodobě vedou střeleckou přípravu na svých útvarech. Ve všech případech byly užity stejné otázky i stejné pořadí otázek. Při prvním rozhovoru byla položena jedna doplňující otázka. Na odpověď měli instruktoři neomezený čas. Hlavním cílem řízeného rozhovoru je srovnání, jak se shoduje reálná situace s výzkumem ve druhé části empirické části. Z důvodu volné přístupnosti této bakalářské práce pro veřejnost byly uvedeny pozměněné iniciály odpovídajících instruktorů střelecké přípravy, z důvodu zachování jejich anonymity.

4.1 První rozhovor

První rozhovor byl proveden s J. C. instruktorem SPŠ KŘP hl. m. Prahy.

Kolik let sloužíš u PČR a na jakých útvarech jsi byl zařazen?

Sloužím již 14 let. Čtyři roky jsem byl příslušníkem Pohotovostní motorizované jednotky.

Jak dlouho jsi střeleckým instruktorem a na jakém útvaru?

Od 1. dubna 2004 do 1. ledna 2009 jsem byl instruktorem na skupině služební přípravy OŘ Praha II, od 1. ledna 2009 jsem instruktorem na Školním policejním středisku KŘP hl. m. Prahy. Jsem tedy instruktorem střelecké přípravy již 10 let.

Jakou výcvikovou skupinu střelecké přípravy vedeš?

V současné době vedu střelecké výcviky 2. výcvikové skupiny a policisty základní odborné přípravy.

Jak vedeš střeleckou přípravu?

Ukázaná platí. Tedy platí, že vysvětlím cvičení, názorně předvedu, nechám své frekventanty cvičení „nasušit“ a potom je to nechám odstřílet. Střelecká příprava u KŘP hl. m. Prahy je jako velkovýrobna, kdy mi projde rukama za den desítky lidí.

Jak hodnotíš kvalitu výcviku?

K ideálnímu vycvičení policisty pro použití služební zbraně, ji hodnotím jako nedostatečnou. Ale vzhledem k reálným možnostem Policie a pokud jí srovnám s úrovní výcviku v ostatních evropských zemích, tak jí hodnotím jako vyhovující.

Jak hodnotíš přístup policistů k výcviku?

Je to vysoce individuální otázka, je zde malé procento policistů (cca 5 procent), kteří se o výcvik zajímají a dokonce se i sami v osobním volnu připravují. Bohužel tito policisté poměrně rychle odcházejí ke speciálním útvarům (ZJ, URN, SPJ), takže se s nimi již nesetkávám. Druhá část cca 60 procent jsou policisté, kteří jsou ochotni výcvik určitým způsobem akceptovat a aktivně se do něho zapojit, je-li vhodně veden. Bohužel je zde i skupina cca 35 procent, kteří výcvik berou jako nutné zlo, a ani princ Evžen Savojský (generalissimus vojsk rakouských Habsburků, je považován za jednoho z nejvýznamnějších vojevůdců moderní evropské historie) by z nich nevychoval dobré policisty, každého instruktora, kterému se ve skupině sejdou tito policisté ze srdce lituji.

Jako instruktor ŠPS vedeš i střeleckou přípravu policistů základní odborné přípravy, jak se ti s těmito policisty pracuje? (doplňující otázka)

Převážně výborně. Tito policisté jsou sice „tabula rasa“ (nepopsaná tabule), ale o výcvik ještě mají zájem a nemají vytvořené špatné střelecké návyky dané praxí. Navíc na tyto policisty existují ještě páky, díky kterým pracovat musí (např. střelecké prověrky). Na druhou stranu normální policisté již dobře vědí, že i když neprojevují ani minimální zájem o výcvik a neplní si střelecké prověrky, nemá to žádný větší vliv na jejich hodnocení, což má velmi demoralizující účinek.

Jak bys zkvalitnil střelecký výcvik u PČR?

Určitě bych doporučil intenzivnější střelecký výcvik, optimálně dvakrát měsíčně a pravidelné vykonávání přezkoušení, jež by nemělo jen formální charakter střeleckých prověrek, které nakonec splní každý. Na druhou stranu však vím, že vzhledem k počtu policistů a finanční náročnosti takového výcviku (myslím tím municí, střelnici a počty instruktorů) půjde tohoto u řadových policistů jen těžko dosáhnout.

Myslíš si, že policista prošlý střeleckým výcvikem u PČR je schopný účinně použít zbraň? Tedy, že střelecký výcvik v dnešní podobě jej připraví na použití zbraně?

Pokud mohu mluvit za ředitelství KŘP hl. m. Prahy, myslím si, že výcvik je veden vzhledem k intenzitě na relativně slušné úrovni. Je však otázka, jestli výcvik jakkoliv vedený, je schopný připravit policisty na natolik stresující záležitost, jako je použití zbraně při služebním zákroku. Já osobně si myslím, že v tomto ohledu dostatečný není.

Jak zpětně hodnotíš střeleckou přípravu v době, kdy jsi byl v přímém výkonu služby?

Naprosto mizerně. Střelecká příprava za posledních deset let, udělala na většině útvarů u Policie ČR ohromný skok dopředu a naprosto se změnila z ustrnulé statické mířené střelby na 25 a více metrů k praktické střelbě, kdy se policisté učí komunikovat, spolupracovat a manipulovat se zbraní tak jak při reálném zákroku.

Jak vypadá tvoje vlastní střelecká příprava? Absolvuješ i nějaké střelecké kurzy mimo PČR a jak hodnotíš jejich přínos?

Vzhledem k tomu, že jsem sám aktivním sportovním střelcem praktických disciplín, je moje střelecká příprava vysoce intenzivní. Snažím se střílet dvakrát až třikrát týdně v celkovém počtu cca 25 000 nábojů ročně. Trénink si financuji samozřejmě ze svého, jelikož mi policie nemůže takové množství střeliva absolutně poskytnout. Absolvuji pravidelně kurzy různých soukromých společností, které si z větší části hradím sám. Tyto kurzy jsou velmi přínosné, protože mi ukazují moderní trendy střelecké přípravy ve světě.

Jak hodnotíš vliv střeleckých závodů na střeleckou přípravu policistů?

Účast na střeleckých závodech v praktických disciplínách, považují za vynikající a hlavně zábavnou formu přípravy policistů. Policista se zde naučí manipulovat se zbraní rychle a pod tlakem větším než při běžném výcviku. Pokud účast na střeleckých závodech nepřekročí jistou mez, je tedy velmi dobrým doplňkem střelecké přípravy. Pokud se však policista zaměří pouze na úspěchy ve střeleckých soutěžích, tedy pouze na rychlou a přesnou střelbu, může si vytvořit některé špatné návyky do služební přípravy, což pozoruji sám na sobě.

Co dalšího bys chtěl uvést?

Nemám, co bych dodal.

4.2 Druhý rozhovor

Druhý rozhovor byl proveden s G. S. instruktorem 6. oddělení PMJ KŘP hl. m. Prahy.

Kolik let sloužíš u PČR a na jakých útvarech jsi byl zařazen?

Sloužím u PČR 7. rok. Po škole jsem byl zařazen ke Skupině služební kynologie Rokycany a potom Obvodní oddělení Policie Rokycany.

Jak dlouho jsi střeleckým instruktorem a na jakém útvaru

Od 1. května 2013 sloužím jako instruktor střelecké přípravy na Pohotovostní motorizované jednotce Praha.

Jakou výcvikovou skupinu střelecké přípravy vedeš?

Vedu 2. 3. a 4. výcvikovou skupiny.

Jak vedeš služební přípravu?

To, co vysvětluji, se snažím lidem předvést, tedy názorně ukázat, jak a co by měli dělat a vysvětlit důvody, proč by to tak měli dělat.

Jak hodnotíš kvalitu výcviku?

Po stránce materiálního zabezpečení, střelnice a výcvikových prostorů v rámci PMJ velice kladně. Po stránce odbornosti instruktorů služební přípravy na PMJ je patrný rozdíl mezi kvalifikací jednotlivých instruktorů střelecké přípravy. V rámci lidského materiálu ho hodnotím jako standardní.

Jak hodnotíš přístup policistů k výcviku?

V rámci mého působení u policie se setkávám s třemi typy lidí. První typ jsou tzv. srdcaři - tito lidé mají zájem o výcvik ve službě i mimo ni, vzdělávají se i za své finanční prostředky a ve svém volném čase. Druhá skupina - jsou tzv. proplouvači, kteří výcvikem proplouvají, odbudou si výcvik, protože je povinný a občas jsou ochotni při výcviku se něco naučit a něco si z něho odnést. Poslední skupina lidí - tzv. netáhla, tato skupina o výcvik nejeví zájem, vymýšlí jak se mu vyhnout a celý výcvik v podstatě

sabotují. Hodně záleží na přístupu instruktora, jak se lidé v těchto skupinách různě přesouvají, a to z jedné do druhé a naopak, v rámci těchto tří skupin.

Jak bys zkvalitnil střelecký výcvik u PČR?

Doporučil bych, aby byl a více ostrých střelb, větší zapojení suchého nácviku jednotlivých drilů a větší pravomoc instruktorů vůči policistům, tedy zpřísnění prověřkových cvičení a nastavení systému tak, aby bylo opakované nesplnění střeleckých prověrek pro dotyčného více represivní, např. finanční postihy, postavení mimo službu v důsledku odebrání zbraně - odchod od PČR.

Myslíš si, že policista prošlý střeleckým výcvikem u PČR je schopný účinně použít zbraň? Myslíš si, že střelecký výcvik v dnešní podobě připraví na použití zbraně?

Zde hodně záleží na přístupu instruktora, jak vede střeleckou přípravu. Já se snažím výcvik vést směrem k reálným situacím. Z minulosti je bohužel zažito mnoho mýtů o obranné střelbě, ale v zásadě si myslím, že nadpoloviční většina policistů odboru PMJ je schopna v případě potřeby efektivně zbraň použít.

Jak zpětně hodnotíš střeleckou přípravu v době, kdy jsi byl v přímém výkonu služby?

Jak jsem již uvedl, do dnešní doby se dochovalo mnoho mýtů a polopravd o obranné střelbě. V době mého nástupu k PČR byla služební příprava zaměřena na mířenou střelbu na 20 -25 metrů. Na nesmyslnou manipulaci, např. klek při odstraňování závady atd.. Což hodnotím jako naprosto nereálné. Od té doby urazil výcvik u PČR dlouhou cestu směrem k realitě a profesionalitě.

Jak vypadá tvoji vlastní střelecká příprava? Absolvuješ i nějaké střelecké kurzy mimo PČR a jak hodnotíš jejich přínos?

Vzhledem k tomu, že ještě v době mého působení na pozici řadového policisty, kdy jsem služební přípravu považoval za nedostatečnou, jsem absolvoval mnoho kurzů u soukromých subjektů věnujících se obranné střelbě. V tomto duchu se snažím nadále pokračovat, protože mi civilní kurzy přinášejí mnoho poznatků a postřehů co a především jak policisty učit v rámci střelecké přípravy.

Jako hodnotíš vliv střeleckých závodů na střeleckou přípravu policistů?

Záleží na tom o jaké střelecké závody se jedná. Pokud jde pouze o závody, dle pravidel praktické střelby, kdy závodník je limitován počtem nábojů, připraveností zbraně a pravidla závodu mu neumožňují používat zbraň tak, jak by jí používal ve službě, tak to dle mého názoru nemá zásadní význam. Pokud je závodníkům umožněno používat zbraň tak jak by jí používali ve službě v reálném zákroku, tak jejich přínos vidím v tom, že se policisté naučí se zbraní efektivně manipulovat pod stresem a v časové tísní. Obecně bych to shrnul tak, že každý smysluplně vystřelený náboj může policistovi při služebním zákroku přinést výhodu.

Co dalšího bys chtěl uvést?

V rámci mého působení u PČR jsem se setkal se dvěma druhy vedení výcviku. První a mě blízká varianta je vysvětlení, ukázání, drilování a snaha policisty „něco“ naučit. Tato varianta s sebou většinou nese neoblubu instruktora, protože po lidech chce, aby „něco“ dělali. Na druhou stranu se policisté po nějaké době naučí zbraň ovládat a zvládat jí i v krizových situacích. Druhá varianta je formou zážitkových střelb proložených „laciným humorem“ a rádoby vtipnými příběhy ze služby. Policista se při výcviku sice nic nenaučí, ale zasměje se. Tato varianta s sebou samozřejmě nese oblibu instruktora, protože po lidech nechce v podstatě nic. Která z variant je lepší nechám na posouzení každého jednotlivce.

4.3 Třetí rozhovor

Třetí řízený rozhovor byl proveden s R. P. instruktorem ZJ KŘP hl. m. Prahy.

Kolik let sloužíš u PČR a na jakých útvarech jsi byl zařazen?

Již 19 let. Nastoupil jsem v červnu 1995. Po absolvování základního kurzu jsem nastoupil na MOP Libeň a poté na MOP Bohnice. Od roku 2001 do současnosti jsem zařazen na ZJ Praha.

Jak dlouho jsi střeleckým instruktorem a na jakém útvaru?

Na pozici instruktora Zásahové jednotky Praha jsem od roku 2010. Vzhledem k tomu, že instruktoři jsou rozděleni podle specializací, tak jsem nefungoval přímo jako instruktor střelecké přípravy, ale jako instruktor profesní sebeobran, donucovacích prostředků a fyzické přípravy. Kvůli velké vytíženosti kolegy a tomu, že současně

funguje jako instruktor odstřelovačů, jsem ale velmi často vedl střelecké výcviky. To i proto, že vzhledem ke svým dovednostem a zájmu o problematiku jsem byl schopen zachovat určitou úroveň výcviku. V současnosti bylo rozhodnuto o změně mé specializace na střeleckého instruktora a pravděpodobně od ledna 2015 z důvodu plánovaného odchodu kolegy.

Jakou výcvikovou skupinu střelecké přípravy vedeš?

První výcvikovou skupinu.

Jak vedeš služební přípravu?

Do současnosti to fungovalo tak, že buď mi kolega přímo uložil jaké věci a jak mám na výcviku učit či procvičovat, nebo mi pouze zadal příslušnou problematiku. Někdy byla náplň cvičení ponechána jen na mém uvážení. Výcvik samotný bych rozdělil na dvě oblasti. A to procvičování věcí, které už jsou známy a potom učení se nových věcí. Dále pak ještě na trénink střeleckých dovedností jako takových a naproti tomu manipulace se zbraní a nacvičování složitějších postupů, jako střelba ve formaci a podobně. V případě známých jednoduchých věcí pouze popíšu, co od lidí chci a nechám je pod mým dohledem cvičení vykonávat. V případě novinek celé cvičení podrobně popíšu, předvedu, případně pak informuji o důvodech, proč se cvičí zrovna tohle a takovým způsobem.

Jak hodnotíš kvalitu výcviku?

Kvalita je úměrná časové dotaci na výcvik, která je u našeho útvaru značně problematická. Obecně se dá říct, že jsou plánované dva střelecké výcviky na měsíc. Z toho pravidelně jeden výcvik odpadá z důvodu provádění služebních zákroků nejrůznějšího druhu. Podle mých zkušeností příslušník naší jednotky absolvuje přibližně 15 střeleckých výcviků za rok. Na druhou stranu výcviky jsou intenzivní, je vystřeleno cca. 200 – 250 nábojů ráže 9mm Luger a výcvik trvá až tři hodiny nepřetržitě. Do toho jsou zařazovány cvičení v noci, střelba z pušek na delší vzdálenost a podobně. Osobně považuji časovou dotaci za nedostatečnou, ale výcvik jako takový je na vysoké úrovni.

Jak hodnotíš přístup policistů k výcviku?

Střelba je aktivita, která drtivou většinu členů naší jednotky baví a k výcviku přistupují s vysokou motivací. Tomu napomáhá i zařazování soutěžních „minidisciplín“ v průběhu střelby, kdy je snaha každého uspět co nejlépe. Problematictější je nácvik složitějších

manipulačních drilů a střelba mimo komfortní zónu některých policistů, například po fyzické zátěži, v plné výstroji a podobně. V takovém případě je přístup vysoce individuální záležitost. To samé se týká i nácviku nových prvků, co se týká manipulace se zbraní, řešení nestandardních situací a podobně, kdy občas narážím na odpor (dělám to 20 let takhle, tak proč bych to měnil...).

Jak bys zkvalitnil střelecký výcvik u PČR?

Osobně považuji střelecký výcvik u PČR na vysoké úrovni. Nutno však dodat, že můj pohled je do jisté míry zkreslený kontaktem s instruktory ať už současnými, nebo bývalými, kteří jsou špičkou ve svém oboru. Jako posun vpřed bych viděl snahu oprostít se do jisté míry od mířené střelby a snahu o co nejlepší zásahy ve sportovním duchu. Důraz by měl být dán na schopnost vyhodnocení hrozby – přiměřenou a rychlou reakci – střelbu v podmínkách, které se nejvíc blíží realitě služebního zákroku (stres, fyzické vyčerpání, výstroj, nutnost krytí se, prostředí kde se v ohrožené zóně nacházejí kolegové/nezúčastněné osoby atd.). Místo relativně sterilního prostředí střelnice, kde je obvykle možnost střelby jen jedním směrem a omezené podmínky pro tvorbu prostředí, krytů, atd., bych upřednostnil výcvik na střeleckých trenažérech typu Kill house. Bohužel, takové zařízení se v naší republice nachází pouze jedno a není možné se na něj dostat.

Myslíš si, že policista prošlý střeleckým výcvikem u PČR je schopný účinně použít zbraň? Myslíš si, že střelecký výcvik v dnešní podobě připraví na použití zbraně?

To je vysoce individuální záležitost. Na základních útvarech považuji výcvik za nedostatečný, u naší jednotky věřím, že policisté jsou připraveni, alespoň co se týká technických dovedností.

Jak zpětně hodnotíš střeleckou přípravu v době, kdy jsi byl v přímém výkonu služby?

Od začátku mého působení u Policie ČR jsem měl štěstí na dobré instruktory. Z toho důvodu střelecká příprava byla pro mě přínosná, ale vidím její neustálý vývoj. Je celkem obtížné srovnávat střelby na základním útvaru (cca. 6 střelb ročně po 50 nábojích) s výcvikem u zásahové jednotky.

Jak vypadá tvoji vlastní střelecká příprava? Absolvuješ i nějaké střelecké kurzy mimo PČR a jak hodnotíš jejich přínos?

Mám předsevzetí dostat se alespoň jednou týdně na střelnici, ale bohužel se mi to nedaří. V rámci práce nebyl zatím moc prostor na sebezdokonalování se. Takže se moje osobní příprava „smrskává“ na volný čas, případně trénink po skončení výcviku s kolegy. To je někdy komplikované (např. z důvodu časového omezení pronajaté střelnice). Co se týká Prahy a okolí, není zrovna jednoduché ani najít si komerční střelnici, na které by člověk mohl sám cvičit. Pokus se tréninkem rozumí i něco jiného, než je mířená střelba ze střeleckého stavu. Po změně specializace zkusím tento stav změnit a zařadit i nějaký čas na svůj výcvik v rámci pracovní doby, bude to záležet na nadřízených. Snažím se absolvovat komerční střelecké kurzy a jejich přínos považuji za velmi vysoký.

Jako hodnotíš vliv střeleckých závodů na střeleckou přípravu policistů?

Pokud se jedná o střelecké závody profesního typu (přebory správy, mistrovství PČR), je jejich přínos vysoký. To samé platí o dynamických střeleckých disciplínách civilního rázu (LOS, IPSC). Naproti tomu jiné typy závodů, kde se klade důraz na mířenou střelbu na velké vzdálenosti, případně je vyžadována nepraktická manipulace se zbraní (EPP - Evropský policejní parkur) podle mě moc velký přínos nemají, případně mohou vést k některým špatným návykům.

Co dalšího bys chtěl uvést?

Nic.

ZÁVĚR

Jedna ze základních střeleckých pouček praví, že „vypálenou střelu do hlavně zbraně nelze vrátit“. Těto poučce by měl odpovídat střelecký výcvik policistů, tedy měl by je připravit na použití zbraně v reálné situaci, nejen po stránce střeleckého umění, ale také po právní a psychologické, aby v případě nutnosti použít zbraň byli co nejkvalitněji na tuto možnost připraveni. Čím méně se bude u Policie investovat do kvalitního střeleckého výcviku, tím méně bude policistů schopných efektivně služební zbraň použít pro zajištění práva a pořádku. Protože i velmi dobře vycvičený střelec se může při tak stresující situaci, jakou je použití zbraně, dopustit chyby, která může mít fatální následky nejen pro nezúčastněné osoby, ale může jej vystavit soudnímu stíhání.

Střelecká příprava u Policie České republiky za poslední desetiletí prošla značnou modernizací, kdy od statické mířené střelby na vzdálenost mezi 20 až 25 metry, přešla k nejmodernějším střeleckým systémům a trendům, které rozvíjí dovednosti a bezpečnostní návyky policejních střelců. U KŘP hl. m. Prahy se na těchto dovednostech, začíná pracovat již u nově nastoupivších policistů. Díky tomuto se hned od základů začínají rozvíjet a prohlubovat jejich střelecké návyky a dovednosti, na které lze dalším výcvikem navázat. Toto je umožněno spolupodílením se instruktorů Školního policejního středisku KŘP hl. m. Prahy na střelecké přípravě policistů na základní odborné přípravě.

V práci byly po stránce kvality střeleckého výcviku srovnávány útvary KŘP hl. m. Prahy, a to základní útvary, Pohotovostní motorizovaná jednotka a Zásahová jednotka. Tímto srovnáním bylo zjištěno, že kvalita střeleckého výcviku u těchto útvarů co se týká kvality vyučovaných technik, je na velmi vysoké úrovni. Co do počtu nábojů z tohoto srovnání vychází nejlépe výcvik Zásahové jednotky. Tento důvod je zapříčien tím, že Zásahová jednotka je využívána pro zákroky proti pachatelům závažné trestné činnosti, kdy výcvik příslušníků této jednotky tomu také odpovídá. Přestože příslušníci Pohotovostní motorizované jednotky a základních útvarů KŘP hl. m. Prahy jsou nasazováni na lince 158, kdy často zasahují proti pachatelům závažné trestné činnosti, co se týká kvality výcviku, tedy vyučovaných střeleckých technik, jsou na stejné úrovni, ale oproti Zásahové jednotce mají značný nedostatek v počtu výcviků a hlavně nábojů na ně používaných. Nejjednodušeji lze říct, že počet nábojů na tři výcviky pro ZJ je

stejný jako celoroční počet nábojů pro příslušníka Pohotovostní motorizované jednotky. Dva výcviky ZJ pokryjí roční palebný průměr na výcvik pro běžného hlídkového policistu na základních útvarcích KŘP hl. m. Prahy. Ještě hůře na tomto jsou příslušníci SKPV, kteří jsou v přímém výkonu služby. Ti mají vyčleněno na svůj výcvik pouze 200 nábojů na rok. Přes výše uvedené skutečnosti by i příslušníci Zásahové jednotky uvítali navýšení počtu jednotlivých střeleckých výcviků a počtu nábojů na ně.

Dalším rozdílem, který ovlivňuje kvalitu výcviku těchto útvarů, je v možnosti individuálního přístupu instruktorů střelecké přípravy. Střelecký výcvik příslušníků Zásahové jednotky se provádí vždy ve stejných družstvech tvořených z deseti policistů. U Pohotovostní motorizované jednotky se cvičí vždy po stejných skupinách v max. počtu dvaceti osmi příslušníků. Díky tomuto mají instruktoři střelecké přípravy u těchto útvarů možnost individuálnějšího přístupu k výcviku jednotlivých policistů. Oproti tomu příslušníci ostatních útvarů KŘP hl. m. Prahy mají společný střelecký výcvik, kdy v jednom výcvikovém dni na střelnici se vystřídá i několik skupin, které nejsou vždy stejné a jsou promíchány jednotlivými příslušníky z těchto útvarů. Tento systém nedává možnost instruktorům v individuálním přístupu k jednotlivcům.

Střelecká příprava u porovnávaných útvarů také vychází z jednotlivých potřeb těchto složek a možnosti je procvičovat. Což znamená, že oproti ostatním útvarům je u Zásahové jednotky přikládán větší důraz výcviku na dlouhou zbraň, střelbu v týmu, střelecké techniky CQB a střelbu v noci. Oproti tomu jsou jednotlivé výcviky u Pohotovostní motorizované jednotky rozloženy, tak že na sebe navazují, aby bylo možno nacvičit a procvičovat nejenom základní techniky, ale i ostatní techniky a střelbu v noci. U útvarů KŘP hl. m. Prahy je střelecký výcvik hlavně zaměřen na základní střelecké techniky. Toto je způsobeno nemožností navázat mezi jednotlivými výcviky, což je způsobeno nepravidelným vysíláním jednotlivých policistů ze základních útvarů na služební přípravu, oproti pravidelnosti docilované u Zásahové a Pohotovostní motorizované jednotky.

Možnost, jak zkvalitnit výcvik na KŘP hl. m. Prahy, je navýšení počtu nábojů a ostrých střelb, kdy minimum pro hlídkového policistu by jich mělo být dvanáct s počtem alespoň 200 nábojů na jeden. Díky tomuto navýšení by byla nejenom dána možnost udržovat střelecké dovednosti policisty na přijatelné úrovni, jako je tomu dnes, ale možnost pořádně policisty vycvičit a tím jim dát dobré podmínky se na použití

zbraně skutečně připravit. Navýšení počtu nábojů by znamenalo, že na jednoho policistu by připadalo o dva tisíce nábojů více než dnes.

Další možností, jak zkvalitnit střelecký výcvik je modernizace střelnice v Poříčanech nebo postavení nové kryté střelnice, která by umožnila nasimulovat reálné podmínky, jako jsou noční doba, reálné prostředí, atd..

Přestože by navýšení počtu výcviků, nábojů a zkvalitnění střeleckého zázemí pomohlo v přípravě policistů na použití služební zbraně v reálných podmínkách, v dnešní finanční situaci, v které se Policie České republiky nachází, není tato cesta možná. Nejenom, že policii chybí finance na platy policistů, ale nedostává se jí ani materiálního vybavení, kdy chybějí služební motorová vozidla, lustrační zařízení, kvalitní služební výstroj, atd.. Vzhledem k stále se zhoršující bezpečnostní situaci v České republice a ve světě je však potřeba mít kvalifikovaně vycvičené policisty, kteří jsou schopni a nebojí se použít efektivně zbraň.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Monografie

1. ANDĚL, J. *Základy matematické statistiky*. 1. vyd. Praha: MatfyzPress, 2002. 356 s.
2. ČERNÝ, P., GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. 216 s. ISBN 80-247-0739-X.
3. ČERNÝ, P., DUŠEK, O., VINDUŠKA, V. *Manuál obranné střelby II*. 1. vyd. Praha. Grada Publishing, a.s., 2013. 305 s. ISBN 978-80-247-4427-8.
4. HARTIK, A. *Encyklopedie pistolí a revolverů*. 3. vyd. Praha: ReboProductions s.r.o., 1998. 272 s. ISBN 80-85815-66-4.
5. HARTIK, A. E. *Encyklopedie vojenských zbraní*. 1. vyd. Praha: ReboProductions s.r.o, 2000. 319 s. ISBN 80-7234-123-5.
6. NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. 1. vyd. Praha: Armex, 1993. 233 s.
7. SUAREZ, G. *The Tactical pistol: Advanced gunfighting concepts and techniques*. 1. vyd. USA, Boulder: Paladin Press, 1996. 204 s. ISBN 0-87364-864-1.
8. ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2009. 397 s. ISBN 978-80-7380-160-1.
9. ZVÁRA, K. *Biostatistika*. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2004. 213 s. ISBN 80-246-0739-5.

Legislativní dokumenty

1. Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších novel a doplňků. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4086-4115.

Interní akty řízení

1. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČR. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, Praha: Policejní prezidium, 2009.

Elektronické zdroje

1. AEGIS TEAM *Na výcviku s izraelským instruktorem - AVI NARDIA a jeho střelecký trénink* [online]. 2011 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.aegisteam.cz/blog/AviNardia_strelba>.
2. AEGIS TEAM *Střelecký výcvik SPARTAN TACTICAL - kurz vedený v ČR bývalým členem speciálních sil armády USA* [online]. 2011 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.aegisteam.cz/blog/carbine_spartan>.
3. *As real as you can get with 5.56 mm FX Marking cartridges* [online]. 2014 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.simunition.com/upload/documents/doc_96.pdf>.
4. *As real as you can get with 9 mm and .38 cal. FX Marking cartridges* [online]. 2014 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.simunition.com/upload/documents/doc_94.pdf>.
5. *FX Training System Non-Lethal - Reduced-Energy* [online]. 2014 [cit. 2014-05-05], Dostupné z WWW: <http://www.simunition.com/en/products/fx_marking_cartridges>.
6. HEINZ, L. *Pražská PMJ je vyzbrojena novou municí Action 5* [online]. 2014 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policista.cz/clanky/reportaz/prazska-pmj-je-vyzbrojena-novou-munici-action-5-865/>>.
7. PERRONI, T. *Position SUL* [online]. 2012 [cit.2014-05-01], Dostupné z WWW: <<http://www.ccjatraining.com/articles/PositionSUL.pdf>>.
8. POLICIE ČR. *Obvodní ředitelství Prahy I., II., III. a IV.* [online]. 2014 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-praha-i-ii-iii-a-iv.aspx>>.

9. POLICIE ČR. *Vznik jednotky a období let 1956 -1989* [online]. 2014 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/historie-jednotky.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>.
10. POLICIE ČR. *Výzbroj PMJ* [online]. 2014 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/odbor-pmj.aspx?q=Y2hudW09OAg%3d%3d>>.
11. T. S., FiSt. *Zásahová jednotka Správy hl. m. Prahy* [online]. 2004 [cit.2014-03-01], Dostupné z WWW: <http://www.fist.kvalitne.cz/ZJ_Praha_text.htm>.

Ostatní zdroje

1. SELLIER & BELLOT. *Náboje určené pro policejní složky* [Katalog] : Sellier & Bellot s. r. o., 2012. s. 24.

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Vzor použitého dotazníku
- II. Tabulky vyhodnocení dotazníku
- III. Grafy vyhodnocení dotazníku.

Vzor použitého dotazníku

Výcvikové techniky střelecké přípravy Policie České republiky

Vysoká škola Evropských a regionálních studií, O.P.S, České Budějovice

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Autor bakalářské práce: pprap. Pavel Netolický

Vedoucí bakalářské práce: plk. Mgr. Antonín Tesárek

Vážená kolegyně, vážený kolego,

dovolte, abych Vás požádal o spolupráci při realizaci empirické části bakalářské práce, která je zaměřena na problematiku střelecké přípravy u Policie České republiky. Cílem výzkumu je zjistit, jakým způsobem policisté a policistky KŘP hl. m. Prahy přistupují ke střeleckému výcviku a nakolik hodnotí jeho kvalitu v přínosu na výkon služby.

Děkuji předem za spolupráci a Váš čas věnovaný pročetí a vyplnění dotazníku.

V nabídce označte zakroužkováním odpověď.

1. Pohlaví:

- a) muž
- b) žena

2. Délka trvání služebního poměru:

- a) méně než 6 let
- b) 6 až 12 let
- c) 12 až 19 let
- d) 19 a více let

3. Nynější zařazení v rámci PČR

- a) PMJ
- b) OHS
- c) OOP, MOP
- d) ZJ
- e) SPJ
- f) SKPV
- g) Služba cizinecké policie
- h) jiné útvary

4. Předchozí zařazení v rámci PČR:

- a) PMJ
- b) OHS
- c) OOP, MOP
- d) ZJ
- e) SPJ
- f) SKPV
- g) Služba cizinecké policie
- h) jiné útvary
- i) jsem na svém prvním služebním místě

5. Jsem zařazen do skupiny služebního výcviku:

- a) 1. skupiny
- b) 2. skupiny
- c) 3. skupiny
- d) 4. skupiny

6. Je v rámci mé skupiny služební příprava prováděno dostatečné množství ostrých střelb?

- a) ano, je jich přiměřeně
- b) ne, mělo by jich být více
- c) ne, mělo by jich být méně

7. Jak hodnotíte kvalitu střelecké výcviku?

- a) je na vysoké úrovni
- b) je dostatečný pro mé služební zařazení
- c) je zcela nedostačující

8. Připadá Vám střelecký výcvik dostatečně reálný?

- a) ano, připadá mi dostatečně reálný
- b) ne, připadá mi přehnaně obtížný
- c) ne, připadá mi přehnaně lehký

9. Myslíte si, že Vás střelecký výcvik připraví na použití služební zbraně?

- a) ano
- b) nevím
- b) ne

10. Jak by se dal zkvalitnit střelecký výcvik u policie? (možnost zakroužkovat i více odpovědí)

- a) navýšením počtu ostrých střelb a počtu nábojů
- b) zkvalitněním instruktorů střelecké přípravy
- c) modernizací vybavení střelnice pro střelecký výcvik
- d) dnešní stav mi vyhovuje, není potřeba nic měnit

11. Jak hodnotíte přínos modelových situací za použití FX Simunition, pro střeleckou přípravu?

- a) jako přínosný, dodává mi to jistotu při zákrocích s použitím služební zbraně
- b) pouze jako zpestření střeleckého výcviku
- c) jako malý, protože výcviky s použitím tohoto střeliva nemám žádné nebo jich mám tak málo, že žádného přínosu si nejsem vědom/a
- d) žádný, modelové situace s použitím tohoto střeliva jsou většinou nereálné

12 Jak vnímáte střeleckou přípravu?

- a) je to pro mě přínos
- b) je to součást mé práce, která mě připravuje na výkon
- c) nutné zlo, kterého se musím v rámci služební přípravy účastnit

13 Jak hodnotíte Váš střelecký výcvik na předchozím služebním zařazení?

- a) byl lepší, (uveďte rozdíl).....
- b) byl horší (uveďte rozdíl)
- c) byl stejný, nejsem schopen/a uvést rozdíly
- d) nemám s žádným jiným střeleckým výcvikem zkušenosti, jsem na svém prvním služebním místě

14 Zvyšujete si své střelecké dovednosti i mimo střelecký výcvik?

- a) ano, chodím ve svém volném čase na střelnici nebo se účastním střeleckých kurzů
- b) ne, střelecký výcvik prodělávaný u Policie je dostačující
- c) chtěl bych, ale zatím nevlastním zbrojní průkaz nebo střelnou zbraň

15. Účastníte se střeleckých závodů (IPSC, LOS, atd.)?

- a) ano
- b) ne

Pokud máte ještě nějaké poznámky, doplnění nebo cokoli, co byste k danému tématu chtěl/a dodat či doplnit, využijte následující řádky:

.....
.....
.....

Děkuji za vyplnění dotazníku.

Tabulky vyhodnocení dotazníku³³

Tabulka č. 1: Výsledek otázky č. 1

Pohlaví	
Odpovědi	Celkem
muž	247
žena	17
Celkový součet	264

Tabulka č. 2: Výsledek otázky č. 2

Služební poměr	
Odpovědi	Celkem
méně než 6	84
6 až 12	106
12 až 19	44
19 a více let	30
Celkový součet	264

Tabulka č. 3: Výsledek otázky č. 3

Zařazení	
Odpovědi	Celkem
PMJ	137
OHS	31
OOP, MOP	20
ZJ	32
Cizinecká policie	11
SKPV	20
Jiné útvary	13
Celkový součet	264

Tabulka č. 4: Výsledek otázky č. 5

Skupina výcviku	
Odpovědi	Celkem
1. skupina	32
2. skupina	195
3. skupina	33
4. skupina	4
Celkový součet	264

³³ Vlastní zdroj.

Tabulka č. 5: Výsledek otázky č. 6

Dostatečné množství střelb	
Odpovědi	Celkem
ano, je jich přiměřeně	114
ne, mělo by jich být více	144
ne, mělo by jich být méně	6
Celkový součet	264

Tabulka č. 6: Výsledek otázky č. 6 v závislosti na služebním zařazení.

Dostatečné množství střelb				
Zařazení/Odpovědi	ano, je jich přiměřeně	ne, mělo by jich být více	ne, mělo by jich být méně	Celkový součet
PMJ	77	57	3	137
OHS	13	18		31
OOP, MOP	6	13	1	20
ZJ	9	23		32
SKPV		18	2	20
Cizinecká policie	3	8		11
Jiné útvary	6	7		13
Celkový součet	114	144	6	264

Tabulka č. 7: Výsledek otázky č. 7

Kvalita střeleckého výcviku	
Odpovědi	Celkem
je na vysoké úrovni	85
je dostatečná	149
je zcela nedostačující	30
Celkový součet	264

Tabulka č. 8: Výsledek otázky č. 7 v závislosti na skupině služebního výcviku.

Kvalita stř. výcviku				
Skupina/Odpovědi	je na vysoké úrovni	je dostatečná	je zcela nedostačující	Celkový součet
1. skupina	14	17	1	32
2. skupina	66	110	19	195
3. skupina	5	18	10	33
4. skupina		4		4
Celkový součet	85	149	30	264

Tabulka č. 9: Výsledek otázky č. 8.

Reálnost střeleckého výcviku	
Odpovědi	Celkem
ano, připadá mi dostatečně reálný	186
ne, připadá mi přehnaně lehký	72
ne, připadá mi přehnaně obtížný	6
Celkový součet	264

Tabulka č. 10: Výsledek otázky č. 8 v závislosti na skupině služebního výcviku.

Reálnost výcviku				
Skupina/Odpovědi	ano, reálný	ne, lehký	ne, obtížný	Celkový součet
1. skupina	28	4		32
2. skupina	146	44	5	195
3. skupina	10	22	1	33
4. skupina	2	2		4
Celkový součet	186	72	6	264

Tabulka č. 11: Výsledek otázky č. 8 v závislosti na služebním zařazení.

Reálnost výcviku				
Zařazení/ Odpovědi	ano, reálný	ne, lehký	ne, obtížný	Celkový součet
PMJ	111	21	5	137
OHS	20	11		31
OOP, MOP	9	11		20
ZJ	28	4		32
SKPV	1	18	1	20
Cizinecká policie	9	2		11
Jiné útvary	8	5		13
Celkový součet	186	72	6	264

Tabulka č. 12: Výsledek otázky č. 9

Připraví na použití zbraně	
Odpovědi	Celkem
ano	165
nevím	56
ne	43
Celkový součet	264

Tabulka č. 13: Výsledek otázky č. 9 v závislosti na skupině výcviku.

Připraví na použití zbraně				
Skupina výcviku/Odpovědi	ano	nevím	ne	Celkový součet
1. skupina	29	2	1	32
2. skupina	119	47	29	195
3. skupina	15	7	11	33
4. skupina	2		2	4
Celkový součet	165	56	43	264

Tabulka č. 14: Výsledek otázky č. 10.

Zkvalitnění výcviku			
Odpověď	Neoznačilo	Označilo	Součet
Navýšení střelb, nábojů	83	181	264
Zkvalitnění instruktorů	234	30	264
Modernizace střelnice	120	144	264
Dnešní stav vyhovuje	232	32	264

Tabulka č. 15: Výsledek otázky č. 10 v závislosti na služebním zařazení.

Zkvalitnění výcviku			
Zařazení/Odpověď	Neoznačilo	Navýšení střelb a nábojů	Celkový součet
PMJ	55	82	137
OHS	10	21	31
OOP, MOP	4	16	20
ZJ	6	26	32
SKPV		20	20
Cizinecká policie	2	9	11
Jiné útvary	6	7	13
Celkový součet	83	181	264

Tabulka č. 16: Výsledek otázky č. 11.

Výcvik s Fx Simunion	
Odpovědi	Celkem
přínos, dodává jistotu	162
pouze zpestření	49
malý, málo nebo žádné výcviky	49
žádný, nejsou reálné	4
Celkový součet	264

Tabulka č. 17: Výsledek otázky č. 11 v závislosti na skupině služebního výcviku.

Fx Simuniton						
Odpovědi/Skupina	1. skupina	2. skupina	3. skupina	4. skupina	Celkový součet	
přínos, jistota	25	121	16		162	
pouze zpestření	7	35	4	3	49	
malý, žádné výcviky		36	12	1	49	
žádný, nejsou reálné		3	1		4	
Celkový součet	32	195	33	4	264	

Tabulka č. 18: Výsledek otázky č. 12.

Vnímání střel. přípravy	
Odpovědi	Celkem
je to pro mě přínos	204
nutné zlo	7
pouze součást práce	53
Celkový součet	264

Tabulka č. 19: Výsledek otázky č. 13.

Výcvik na minulém místě	
Odpovědi	Celkem
byl horší	88
byl lepší	20
byl stejný	48
nemám zkušenost, první místo	108
Celkový součet	264

Tabulka č. 20: Výsledek otázky č. 14.

Zvýšení dovedností	
Odpovědi	Celkem
ano, střelnice nebo kurzy	95
ne, střelecký výcvik dostačuje	80
chtěl bych, nemám ZP a zbraň	89
Celkový součet	264

Tabulka č. 21: Výsledek otázky č. 14 v závislosti na době služebního poměru.

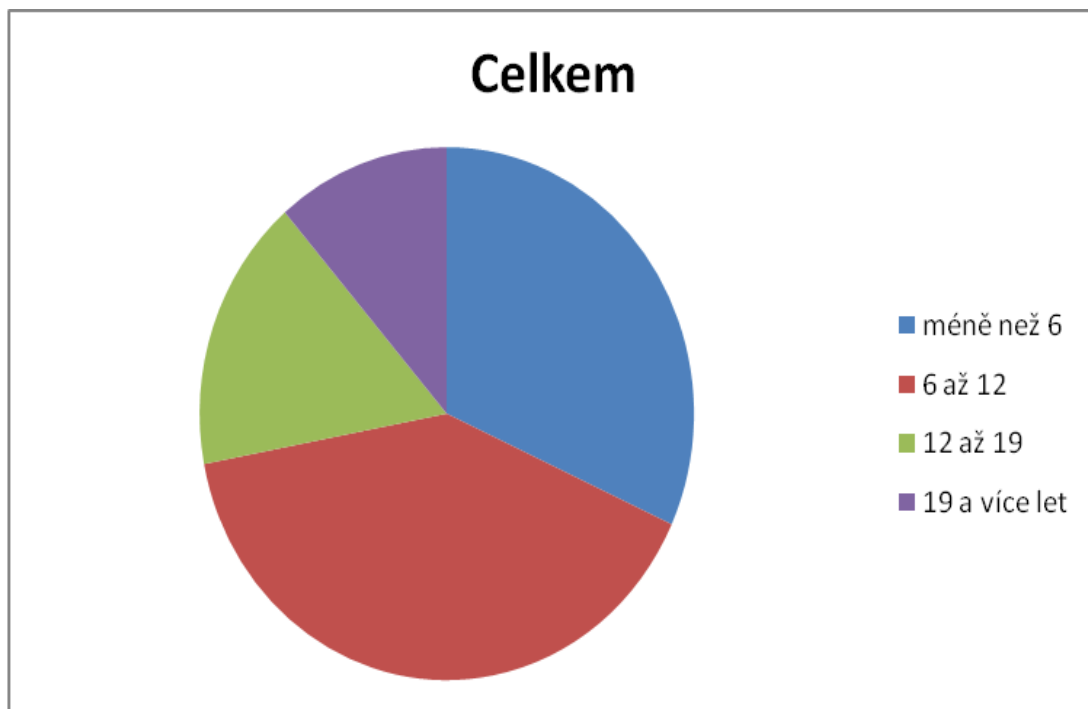
Zvýšení dovedností					
Odpovědi/Poměr	méně než 6	6 až 12	12 až 19	19 a více let	Celkový součet
ano, střelnice nebo kurzy	26	47	15	7	95
chtěl bych, nemám ZP a zbraň	41	34	8	6	89
ne, výcvik dostačuje	17	25	21	17	80
Celkový součet	84	106	44	30	264

Tabulka č. 22: Výsledek otázky č. 15.

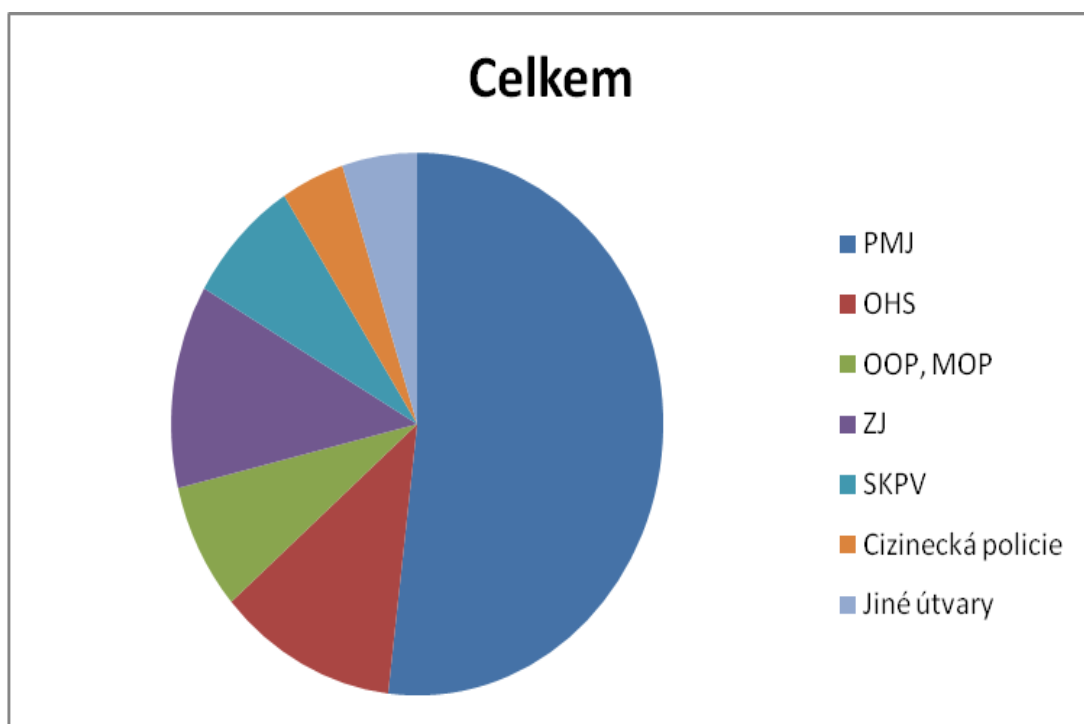
Účast na závodech	
Odpovědi	Celkem
ne	207
ano	57
Celkový součet	264

Grafy vyhodnocení dotazníku³⁴

Graf č. 1: Grafické znázornění otázky č. 2 - Délka služebního poměru respondentů.



Graf č. 2: Grafické znázornění otázky č. 3 - Služební zařazení respondentů.



³⁴ Vlastní zdroj.